

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius: K. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata \$5, pusmetinė — \$3. Remėjo metų prenumerata \$10
Adresas pakeičiamas — 25 ct.

Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
urial redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuodžiūra. Autorių
pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian R. Catholic Cultural Soc. of Canada "The Lights"
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

Septintos dienos vagystė

DR. JONAS GUTAS

Lietuvius katalikas, nesant labai didelio reikalo, šventomis dienomis nedirbo. Kas tik galėjo, sekmadieniais ir šventadieniais vykdavo į bažnyčią. Likę namuose pamaldų metu melsdavosi. Vie-nuoliukų — dvylukų valandą vieš-pataudavo šventą tylą. Niekas tuo metu nevaikščiojo, nekalbėjo, ne-dainavo, nei į svečius ėjo. Ir šian-dien dar sakoma: "Ramu, kaip per sumą".

Mūsų tėvai, seneliai žinojo, kad sekmadienis yra skirtas Dievo garbei ir žmonių poilsui, susikaupimui. Jie ir praleisdavo tą dieną tinkamai, kaip dera krikščionims.

Sekmadienis — Dominica — Vieš-paties diena. Kiekvienas sekma-dienis — mažosios Velykos, Kris-taus prisikėlimo iš mirties minėjimas. "Sešias dienas dirbsite dar-bą", sako Dievas Šv. Rašte, "septintoji diena... bus vadina-ma šventa; jūs, kurie nedirbsite jokio darbo" (Kun. 23, 3).

Deja, mūsų laikais sekmadie-niai ir šventadieniai nustojo pir-mykštės prasmės. Daugeliui jie nebera maldos, poilsio ir susikaupimo dienos. Šventadieniai dir-bama be didelio reikalo. Ką jau bekalbėti apie lengvesnius dar-bus, kaip automobilių valymas, namų daizymas, daržų ir sodelių tvarkymas, atliekami ir sunkūs darbai, kaip vasarvietės vasar-namių statymas, medžių kirtimas, įvairūs žemės darbai ir t. t. Pyška poška kirviai, užia pjūklai, griūva medžiai, žviegia tekinama geležis. Taip uoliai "darbuojasi" lietuvius katalikus, begaudydamos patogumų ir dolių, paversdamos sek-madienį darbo diena. Taip jis pa-vagia iš Viešpaties septintąją die-ną — sekmadienį, apleidamas pa-maldas, negaudamas reikalingo poilsio, nepasikaitydamos rimtės-nės knygos. Dieviui gi labai leng-va jį baudžiant atimti iš jo ne tik septintąją, bet ir visas kitas savitės dienas. Ar mažas mūsų brolių, besipildydami ne tik šokiomis dienomis, bet ir sekmadieniais, nukeliavo į kapus?

Nemaža verslininkų laiko atda-ras krautuvės ir sekmadieniais. Tai ypač krenta į akis Jungtinėse

Australija ir Kanada ieško ateivių

Imigracijos kraštai, kaip Australija ir Kanada, tebeieško ateivių, ypač iš Europos. Pastaraisiais metais visur vyrauja no-ras pasirinkti tokius ateivius, ku-rie nėra paprasti dienos darbinin-kai, bet pasirodę kurios nors srities specialistai. Tokių dau-giausia yra Vakarų Europoje. Užtat imigracijos ministeriai ten ir vyksta. Neseniai lankėsi Kanados ir Australijos minist-riai — J. R. Nicholson ir H. Op-perman. Pastarasis Bonnoje pa-sirašė atitinkama sutartį su Vo-kietišios vyriausybės. Vokiečių spauda pabrėžia, kad šiuo metu Vokietija nėra emigracijos kraštas, nes jai pačiai trūksta darbininkų. Praėjusi birželio mėn. V. Vokietijos centrė davo istaiga buvo įregistruvusi 700.600 vakuojančių darbiniečių ir jiekančių darbininkų. Bedar-bių tada buvo užregistruota tik-tai 95.000. Be to, šiuo metu V. Vokietijoje dirba 1.2 milijono užsienio darbininkų.

Po II D. karo milijonai vokie-čių darbininkų emigravo į Aus-traliją, Kanadą, P. Afriką ir JAV. Daugiausia jų išvyko į JAV, bū-tent, 400.000; Kanadon — 250.000, Australijon — 100.000; Bra-zilijon ir P. Afrikon — po 25.000. Be to, iš V. Vokietijos nuo 1946 m. emigravo 800.000 užsieniečių, daugiausia vadinamų "išvietintų asmenų".

Praėjusiais metais iš V. Vo-kietijos emigravo: 3.500 vokiečių Australijon ir 6000 Kanadon. Dabar beveik visuose didesniuose S. Amerikos ir Australijos mies-tuose yra įsisteigusios vokiečių kolonijos. Po 10—15 metų kai-kurie vokiečiai grįžta atgal Vokietijon, tačiau nevienas nusivi-lyja, nebepritaipoma prie naujų sa-bos istaiga buvo įregistruvusi 700.600 vakuojančių darbiniečių ir jiekančių darbininkų. Bedar-bių tada buvo užregistruota tik-tai 95.000. Be to, šiuo metu V. Vokietijoje dirba 1.2 milijono užsienio darbininkų.

Ar suskils nerami Belgija?

K. J. DANAUSKAS

Belgijos karalystė ne per di-džiausia — tik 30.000 kv. km. Kanada, berods, turi 9.964.000 kv. kilometrų. Atrodo, kad ši pas-kutinioji yra apie 332 kartus di-desnė už Belgiją. Bet gyventojų skaičiaus koeficientas kitoks: Belgija turi maždaug 10 milijonų gyventojų; Kanada — tik 19 mili-jonų. Kaip matote, mes čia gyve-name susispaudę: apie 330 gyven-tojų kvadratiniam kilometre. Be-veik rekordas!

Administratyviniu žvilgsniu Belgija padalinta į 9 provincijas, 2.500 valsčių. Yra didelių valsčių — iki 125.000 gyventojų; yra ir mažesnių, kurie teturi 12 gyven-tojų. Miesto vardą duoda ne gy-ventojų skaičius (yra Durbuy miestas, kuris teturi tik 400 gy-ventojų), bet Viduramžių ir vė-liau, iki Prancūzų revoliucijos, suteiktos miesto teisės.

Belgų dauguma yra katalikai — apie 98%; kiek praktikuojan-čių — kitas reikalas. Yra Izraeli-čių, įvairių protestantų sektų (pas-kutiniu laiku net Amerikos mor-monai viename Briuselio prie-miestyje atidarė savo bažnyčią), truputis ortodoksų ir kitokių.

Belgija turi gražių gotinio sti-liaus pastatų: Louvain'o miesto rotušė, šv. Petro bažnyčia; Briu-selio miesto rotušė, šv. Mykolo katedra Briuselyje, Le Petit Sab-lon ir t. t. Barokas ir jezuitų sti-lius paliko gražių paminklų. Bel-gijos žemėje gimė ir pilsninkas, Van der Weyden, Jan Van Eyck, Hans Memling, Pierre Bru-gel, Quinten Matsys, Van Dyck ir daugelis kitų.

Mokyklų organizacija gan komplikuota: yra valdiškų mokyklų, provincijų, valsčių ir privati-nės (katalikiškų ir kitokių). Bel-gija turi 4 universitetus: 2 valdiš-kus (Gente ir Liège) ir 2 laisvus (Louvain'e katalikiškos dvasios ir Briuselyje racionalistinės srovės); karo mokyklą, karo akademiją Briuselyje (kuria yra baigę keletas lietuvių, pvz. pulk. Lanskonskis), ir daug daug kitokių spe-cialių augstųjų mokyklų.

Spaudos irgi netrūksta: apie 40 kasdieninių laikraščių, neskaitant įvairiausių savaitinių. Kaip mato-te, belgai gerai informuoti. Gal-būt už tai tokie neramūs: streikai, protestai, reikalavimai, nepasiten-kinimai. Kažkas yra pasakęs, kad belgai yra didžiausi pasaulyje "Bouspeteurs" — protestuotojai. Mano nuomone, geras ženklas: nepasitenkinimas skatina pažan-gą. Belgija paskutiniaisiais metais tu-rėjo spręsti visokių problemų: mokyklų, karaliaus, mokesčių, gy-dytojų... Bet viskas baigėsi gerai.

Federacijos klausimas

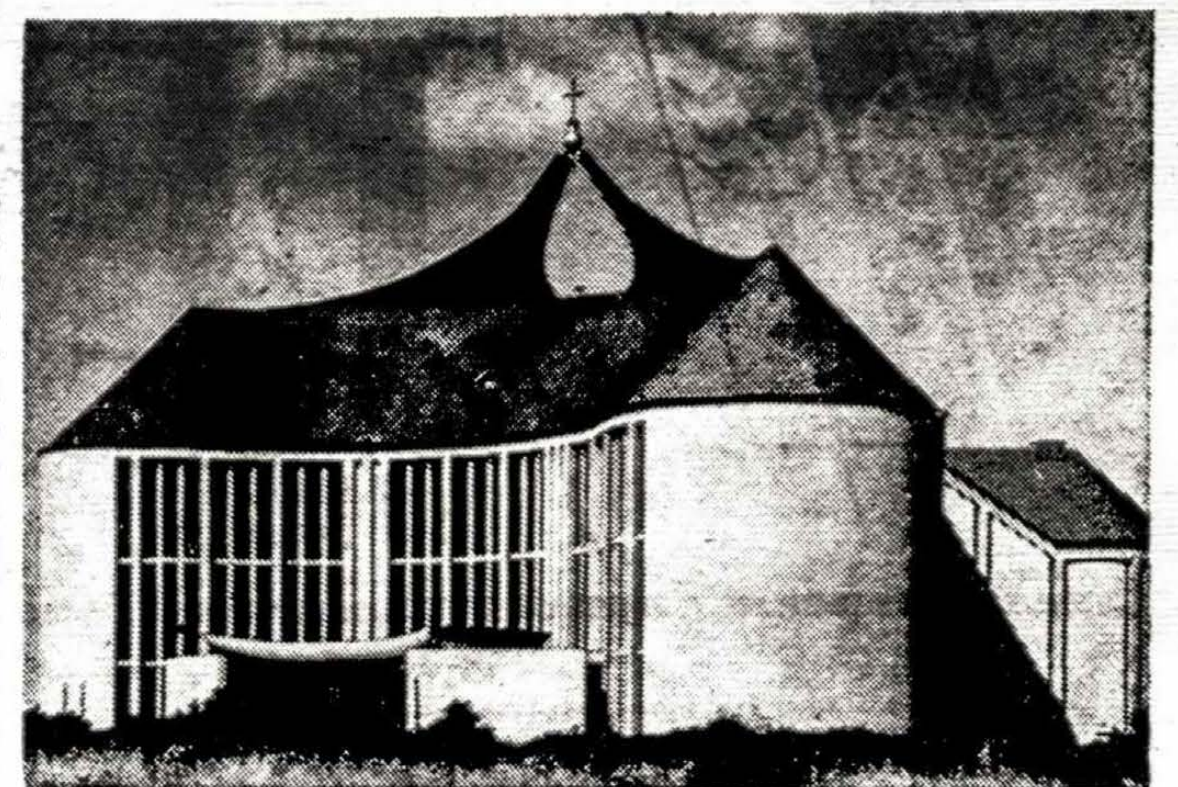
Šių metų problema: federacinė sistema — kaip JAV, kaip Svei-carijoje. Kitaip sakant, valstybė palieka vieną, bet jos dalys turi didelę autonomiją. Kodėl Belgi-joj einama prie federalizmo? Et-ninės srovės ir įvairios kalbos. Belgijoje yra trys oficialios kal-bos: prancūzų, flamandų ir vokie-čių. Keturių provincijų yra gry-nai flamandiškos: Antverpenas, Limburgas, Rytų Flandrija, Vaka-rų Flandrija.

Keturių provincijų yra gry-nai prancūziškos: Liège, Namur, Luxembourg (nemaišyti su Liuk-semburgo Didžiąja Kunigaikštys-te, kuri yra nepriklausoma, suve-renė) ir Hainaut. Devintoji, Brab-ant'o provincija, maždaug per pusę: vienoje dalyje kalbama prancūziškai, kitoje — flaman-diškai. O Briuselis, Belgijos sostinė? Jis yra Brabant'o provincijoje, flamandiškoje dalyje. Nežinint, didelę daugumą kalba pran-cūziškai, ne tik Briuselyje, bet ir apie 20 valsčių aplink Briuselį.

Rytų Belgijoje, ties Vokietijos siena, Liège provincijoje, Eupeno, Malmėdy, ir Saint - Vith kantonų ir Liuksemburgo provincijoje, Arlono kantone kalbama vokieš-ki. Taigi tos kalbos ir sudaro valsiuose įvairių problemų. Dėl-to ir kalbama apie federacinę santvarką.

Kalbų karas

Kadaise buvo religijos karų, o dabar — kalbų karas. Belgijoje maždaug tokia kalbinė padėtis. Po nepriklausomybės paskelbimo 1831 m. kilo reakcija prieš olan-dus ir jų kalbą; flamandų kalba buvo "pažeminta". Visose institu-cijose vyravo prancūzų kalba. Pa-vyzdžiui kariuomenėje, berods, iki 1912 m. buvo komanduoja-ma prancūziškai. Aišku, akcija išsau-kia reakciją. 19 š. ir vėliau kalbi-niai ginčai statė Belgijos vie-ningumą pavojaun: flomandai no-rėjo prisijungti prie Olandijos, o valonai prie Prancūzijos. Tuo me-tu flamandų kalba buvo daugiau tarminė. Rašytojas ir filologas J. Fr. Willems, flamandų judėjimo tėvas, pirmasis darė žygių Flan-drijos kalbos reabilitacijai. Po 1870 m. flamandų kalbos reikalas atsikūrė parlamente. Buvo išleisti įvairūs įstatymai flamandų kalbos reikalui. Pvz. 1898 metų įstatymas reikalauja, kad visi dekretai, įsa-kymai, įstatymai būtų skelbiami abiem kalbom. 1932 metų įstaty-mas reikalauja, kad flamandų krašte visi administraciniai rei-ka-lai būtų tvarkomi tik flamandų kalba, o Valonijoje — prancūzų, išskyrus Briuselį ir jo 20 valsčių, kur duotos pilnos teisės abiem kalbom. To viso pasekmės: fla-mandų krašte visose mokyklose, valdiškose ar privačiose, viskas turi būti dėstoma flamandų kal-ba, Valonijoje — prancūzų. Briu-selyje ir jo apylinkėse yra dviejų rūšių mokyklos: prancūziškos ir flamandiškos. Jei tėvai namuose kalba flamandiškai, neturi teisės leisti vaikų į prancūzišką mokyklą. Mokslo metų pradžioje moky-klose lankosi taip vadinami "kalbų inspektoriai" ir iš mažų vaikų stengiasi sužinoti kokia kalba var-tojama namuose. Būna anekdotų: inspektoriaus klausia 7 metų vai-kui: ar tu kalbi flamandiškai. Vaikas atsako: taip. Su kuo? Su flamandų kalbos mokytoju. Briu-selyje prancūzų kalbos mokykloje yra pamokų flamandų kalbai pra-(Nukelta į 7 psl.)

Viena modernių bažnyčių Belgijoje Coxyde Bains prie Prancūzijos sienos. Neseniai šioje bažnyčioje įvyko riaušės, kai kunigas, pasakęs pamokslą flamandiškai, prabilo prancūziškai, grupė flamandų ėmė giedoti. Kai atėjo policija, kilo susirėmimas. Keletas išsiskėlių buvo suimti. Sužeisti keli policininkai. Coxyde vietovė yra pajūryje, ir vasarą čia pravažiuoja daug prancūziškai kalbančių vasarotojų. Paisydamas jų pageidavimų, vyskupas leido sakyti pamokslą dviem kalbom. To nenori pripažinti flamandų nacionalis-tai. Jie bijosi, kad Belgijos pajūris netaptų prancūzišku.

Kanados Lietuvių atstovų suvažiavimas

Krašto valdyba, remdamasi statuto 30 straipsniu, š.m. spalio 9-11 d. šaukia Kanados Lietuvių Bendruomenės VI-sios krašto ta-rybos I-ją sesiją Toronto apylin-kėje. Kadangi krašto tarybos se-sija šaukiama tuo pačiu metu, kaip ir Toronto apylinkėje vyks-tantis Kanados Jaunimo Kongre-sas, tai, norint duoti progos kraš-to tarybos nariams dalyvauti svarbesniuose kongreso progra-mos punktuose, posėdžių pradžia daroma spalio 10 d., 9 val. ryto. Posėdžių vieta: Sv. Jono parapi-jos salė, 941 Dundas St. W., To-ronto 3, Ont.

Sesijai numatyta sekti darbų tvarka:

1. Atidarymas.
2. Invokacija.
3. Sesijos prezidiumo sudary-mas.
4. Komisijų sudarymas — man-datų ir rezoliucijų.
5. Sveikinimai.
6. Pereitos sesijos protokolo tvirtinimas.
7. Pranešimai:
 - a. krašto valdybos pirminin-ko, b. krašto valdybos išdi-ninko, c. Kultūros Fondo pirmininko, d. Salpos Fon-do pirmininko, e. politinio komiteto pirmininko, f. Ka-nados Lietuvių Fondo, g. Baltų Federacijos ir Pa-vergtų Europos Tautų Ko-miteto, h. Tautos Fondo at-stovybės Kanadoje, i. gar-bės teismo, j. krašto kont-rolės komisijos, k. apylin-kių.
8. Kanados Lietuvių Bendruo-menės krašto valdomųjų or-ganų rinkimai:
 - a. krašto valdybos, b. krašto kontrolės komisijos, c. gar-bės teismo.
9. Diskusijos dėl pranešimų.
10. Samatos 1966 m. priėmimas.
11. Sekančios Lietuvių Dienos

ir Jaunimo Kongreso reika-lai.

12. Sumanymai ir pastabos:
 - a. pasiūlymai padaryti pakei-timų KLB statute.
13. Rezoliucijų priėmimas.
14. Sesijos uždarymas.

Krašto valdyba, kreipdama ypatingą dėmesį jaunosios kartos reikalams, nutarė šią pirmą šeš-tosios tarybos sesiją šaukti To-ronte, kad tiek jaunimo, tiek ta-rybos nariai turėtų progos pažin-ti ir išsiaiškinti su laiko dvasia iškilusias problemas. Tai ypač bus naudinga krašto tarybos na-riams, nes tik glaudus ryšys su priaugusia karta garantuoja Bendruomenės gyvastį ir veik-smingumą.

Krašto tarybos nariai, kurie norėtų, kad jiems būtų parūpin-ta nakvyne, turi iki š.m. spalio 1 d. pranešti Toronto apylinkės valdybos pirmininkui Aug. Kuolui, 30 Riverside Cres., Toronto 3, Ont., tel. RO 9-6884. Kadangi tikimasi daug svečių jaunimo kongrese, todėl labai svarbu, kad tarybos nariai, norintieji, kad jiems būtų parūpinotos nakvynės, neatidėliodami apie tai praneštų A. Kuolui.

Krašto valdyba artimoje ateityje išsiuntinės penktosios tarybos trečiosios sesijos protokolą ir ki-tą reikiamą informaciją.

Tegu nelieka nei vieno tarybos nario, kuris nedalyvautų sesijoje ir tuo pačiu jaunimo kongre-se. Primename apylinkių valdy-boms, kad jos pasinaudotų savo teise ir būtų atstovaujamos tary-bos sesijoje: tai ypač svarbu ma-zesnėms apylinkėms, kurios rink-tų atstovų neturi.

Laimingos kelionės ir iki pasi-matymo Toronte — jaunimo kon-grese ir tarybos sesijoje.

Dr. P. P. Lukoševičius,
pirmininkas

Iz. Mališka,
sekretorius

Kiek imigravo lietuvių?

Kanados imigracijos ir piliety-bės ministerija paskelbė statisti-kos duomenis, kuriuose įtraukti ir lietuviai. Pagal tą leidinį "Im-migration statistics 1964", lietu-vių Kanadon imigravo 1946-64 m. laikotarpyje 12.946. Leidinyje pateikiami ir smulkesni duo-menys. 1946-55 m. laikotarpyje Kanadon atvyko 11.824; iš užjūrio — 11.610, iš JAV — 214.

1956-61 m. laikotarpyje atvyko 904; iš užjūrio — 751, iš JAV — 153 lietuviai. 1962 m. atvyko 61; iš užjūrio — 34, iš JAV — 27. Sekančiais 1963 m. — 73; iš už-jūrio — 46, iš JAV — 27 lietu-viai. 1964 m. — 84; iš užjūrio — 49, iš JAV — 35. Nuo 1946 iki 1964 m. iš užjūrio Kanadon imi-gravo 12.490, iš JAV — 456 lie-tuviai. Taigi, pokariniiu lietuvių imigrantų Kanadon atvyko, gali-ma sakyti, 13.000. Kiek jų išvyko

į kitus kraštus, ypač JAV, statis-tika nenurodo.

Bendras lietuvių skaičius Ka-nadoje, pagal 1961 m. visuotinio surašymo duomenis, yra 27.629. Ankstesnyje gyventojų sura-šyme, kuris įvyko 1951 m., lietu-vių Kanadoje buvo užregistruota 16.224.

Ko labiausiai trūksta Kana-dai? Ministeris pirm. L. Pear-son atsakė, kad labiausiai trūksta tautinio jausmo. Perdidelis provincializmas užkerta kelią betkokiai pažangai. Kiekviena provincija rūpinasi tik savo rei-kalais, lyg ji viena teegzistuo-tų ir nebūtų įsijungusi į federaci-ją. Tas pareiškimas buvo pada-rytas Br. Kolumbijoje, kurios premjeras Bennett mažai dėmo-si kreipia Kanadai, kaip atski-rai valstybei, ir rūpinasi tik sa-va provincija. Panašiai yra ir kitose provincijose.

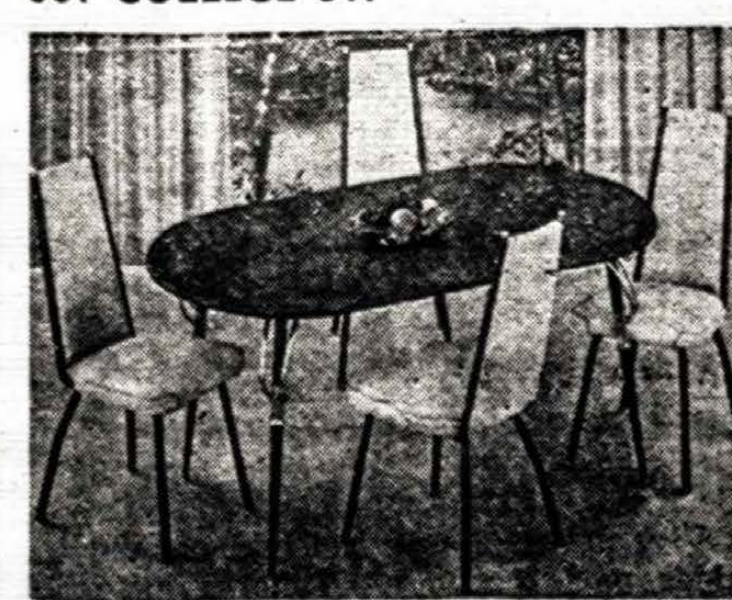
SILVER BELL FURNITURE CO.

Baldų dirbtuvė ir parduotuvė

Sav. V. ir J. Baliūnai,

861 COLLEGE ST.

TEL. 536-4767

- Gaminame valgom-ojo kambario ir virtuvės komplektus
- Taip pat aprūkina-me senas kėdes.
- Darbas atliekamas sąžiningai

MOHAWK FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRIOS KILIMAI • Saldytuvai
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVES:

Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444

Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE. — TEL. 537-1442

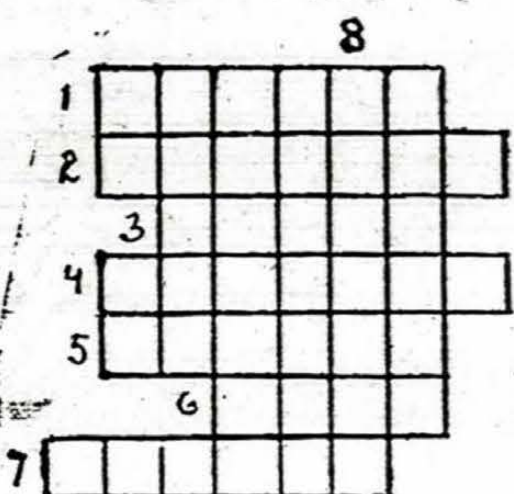
Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

Ir aš sugavau didelę žuvį!

Galvosūkis

Suskaiciavęs išrašyk atsakymus — žodžius skersai: 1) 5 + 5; 2) 2 x 4; 3) 6 - 1; 4) 6 x 2; 5) 3 x 3; 6) 2 + 1; 7) 6 - 5. Išsprendęs uždavinį perskaityk išilgai 8 eilutę ir sužinosi kas mokosi skaičiuoti.

— Tėve, — sako motina, — Roberto mokytojas sako, kad jis turėtų nusipirkti enciklopediją. — Enciklopediją! Dar ko nesumanys! — murmėjo tėvas. — Tegu jis ne enciklopediją perka, o taip pat eina į mokyklą, kaip aš eju.

Juozukas viską moka?

Juozukas jau lanko I skyrių. Vaikšto išdidus, pasipūtęs kaip gaidys ir giriasi visiems draugams ir kaimynams: — Aš mokausi geriausiai iš visų mokinių, aš viską moku. — Sesutė Vida, kuri lanko gimnaziją, sako: — Ateik, Juozuk, aš noriu tave paeigzaminuoti ar iš tikrųjų tu viską moki? — Žinoma, kad viską! Jei netiki, atnešiu savo sąsiuvinį, pati savom akim įsitikinsi. — Atsisėsk šalia manęs ir be sąsiuvinio pagalbos pasakyk, ar tu moki išdėkauti? — Sumišęs Juozukas nebežino ką atsakyti. — Mus mokykloje to nemoko, bet aš mėgstu kartais Onutę už kasų patampyti. Aš juokiuosi balsiai, kai ji už tai supyksta ant manęs. — Juozuk, o ar tu moki sudėstyti tvarkingai knygetes į lentynėlę? Juozukas žvelgdamas į savo knygas tyli. — Žiūrėk, kaip viena su išplėstu lapu nusiminusi guli po kėde, o kita taukuota, praskleis-

Žvejys

Meškerėlė, du slikiukai — Eina meškeriot berniukai. Eina lauko takeliu, Tarp banguojančių javų.

Zino jau žvejai iš seno, Kad lyds upėje gyvena, Tarp žolių ir akmenų, Kur ir šalta ir tamsu.

Gauda jis kitas žuvytes, Jei tik gali jas pavyti. Gauda ešerius, žiobrius, Kilbukėlius mažučius.

Sako, tas lyds jau senas, Simtą metų gal gyvenęs. Siandien jį vaikai pagaus, Kepto lydzio paragaus.

V. Smaizienė

Daržovių puota

Žiūri Vida pro langelį — Kas daržė ten triukšmą kelia, Kas ten žaidžia, kas juokauja? O!... Daržovės ten puotauja.

Du kopūstai didą pučia, O agurkas už rankučių Veda morką šokt suktinį, Puikų šokį pirmutinį.

Taip gražčiai žali žirniukai Su pupelėmis apsiuko, O nuo jų neatsiliko Ir petruška ir ridikas.

O česnakas kviečia kūną — Eikš ir tu pašokt, svogūnai. Kai šis kjojom sutrepse, Ašarot visi pradėjo.

Juokias Vida pro langelį — Tuoj atnešiu aš krepšelį. Puikiai, puikiai šokti mokat, Aš žinau jūs jau primokot.

Sugrįšim

Čirškia žvirblis net supykęs — Kas gi per laiką! Iš stovyklos į mokyklą Skubina vaikai.

Ar nemėla žaist su vėju Tarp melsvų bangų? Čia daina visur skambėjo, Pušnyje — smagu.

Siekti mokslo pasiryžom, Tu, žvirbliuk, palaik, Kitą vasarą sugrįšim Vėl čia stovyklaut.

A. Abr.

Kauno kunigų seminarija ir aplinkiniai pastatai. Sovietinių okupantų ši seminarija buvo išvaikyta ir rūmai paimti valdžios reikalam. (Iš Br. Kvickio "Mūsų Lietuva" II tomo)

Sugrįžė iš Lietuvos pasakoja

Šią vasarą būrys lietuvių iš JAV ir Kanados lankėsi okupuotoje Lietuvoje. Sugrįžė pasakoja savo išpučius. Vieni pasakoja, kaip dera pasamdytiems, o kiti — gana blaiviai. Išsikalbėjus su keletu paaiškėjo, kad jie važiuojo Lietuvon neturėdami jokio intereso dalyvauti okupacijos sukurties iškilnėse. Jiems rūpėjo pamatyti savo artimuosius ir savo tėviškes. Kaikurie buvo gavę laisvę iš Lietuvos, kuriuose buvo prašoma atvažiuoti aplankyti savo sergančius gimines.

KOKIE IŠPUČIAI?

Grižusieji pasakoja apie Lietuvą su liudėsiu širdyje (išskyrus kaikiuriuos paraudusius). Jie matė Vilnių, Kauną, Druskininkus, Klaipėdą ir vieną kitą kaimą. Bendras išpučis — slegiantis. Esą daug gamtos grožio, daug žmonių nuosirdumo, ypač kaime, bet daug ir skurdo; visur jaučiama izoliacija nuo laisvojo pasaulio ir rusiškioj okupacija.

— Kaip sekėsi pati kelionė? — klausiu.

— Skridome lėktuvu iš Montrealo iki Paryžiaus. Ten persėdome į rusų lėktuvą, kuris nusileido Kopenhagoje, o iš ten skrido tiesiai Maskvon. Rusų lėktuve nebėra tų patogumų, viskas yra daug menkliau įrengta, patarnavimas lėtas, jokios informacijos. Kai Maskvos aerodrome įlipom Vilniaus lėktuvan, nuotauka pasikeitė: pranešimus išgirdom lietuvių ir rusų kalbomis. Beje, Maskvos muitinėje iš mūsų grupės patikrino tikait vieno keleivio lagaminą. Šiaipjau kontrolė kartais būna labai griežta.

— Kaip jus priėmė Vilniuje? — Aerodrome pasitiko mus pirmiausia oficialūs valdžios pareigūnai, o paskui — būriai giminių. Apgyvendino visus "Gintaro" viešbutyje. Vadovė buvo paskirta Argentinijoje gyvenusi lietuvaitė, kuri aiškino mums apie turistines vietas.

— Kuriuos miestus leido aplankyti? — Be Vilniaus, aplankėm dar Trakus, Druskininkus ir Kauną. Kaune leido pabūti tik nepilną dieną. Anksčiau buvo pranešta, kad Kaune bus galima pasilikti tris dienas; naktynė buvo numatyta "Lietuvos" viešbutyje, o valgis — "Tulpėje". Bet jau Druskininkuose pasisklido gandas, kad į Kauną nebeleidžia. Vėliau nuvežė, bet tik keliam valandom. Kodėl taip įvyko, niekas kaip reikiant nepaiškinio. Gal todėl, kad Kaunas Lietuvoj vadinamas "nacionalistų miestu"? Kiti sakė, kad viešbutyje nebuvo laisvų kambarių...

LEIDO Į TEVIŠKES

Čia minimos grupės dalyviai buvo laimingi tuo, kad visiems buvo leista, šalia oficialaus maršruto, pasirinkti vieną vietovę ir į ją nuvažiuoti automobiliu — taksi. Buvo duoti palydovai, o taksi reikėjo patiems pasisamdyti. Vienam kitam tautiečiui ekskursantui teko griežti skelbiai — palydovai: pvz. pravažiuojant kaimą net prie gimtųjų namų neleido sustoti. Vėsdėlo šoferis stabtelėjo keletui minučių. Taki šoferis, palydovų isakytas, visą naktį neišėjus taksimetro K. mieste, kur buvo leista aplankyti gimines. Ta kelionė turistui kainavo apie \$100. Kiti buvo laimingesni — gavo žmoniškesnius palydovus ir galėjo aplankyti tėviškes, nors jų maitymasis varžė.

— Kaip dabar atrodo Lietuvos kaimas? — Jame daug skurdo. Važiuojant pro kolchozus matyti daug senų, netaisytų lūšnų, samanomis apaugusių stogų. Kaikur įvesta

elektra, bet dar daug kur jos nėra — tebevartojamos žibalinės lempos. Žmonės maisto turi, labai vašingai, nuosirdūs. Apsirėnę daugiausia iš gautų siuntinių.

— Ar kaimuose nebegirdėti partizanų?

— Eina kalbos, kad šią vasarą apie Zarasus buvo miškuose suimtas paskutinis Lietuvos partizanas. Šiaipjau partizanų pėdsakai provincijoje tebėra gyvi. Yra jiems pastatytų privačių, neviešų paminklų įvairiose vietose. Vienas partizanas buvo komunistų — stribų žiauriai nužudytas motinos akivaizdoje. Kaikuriuos Lietuvos srityse buvo daug partizanų ir dar daugiau jų persekiojimų, vadinamųjų "stribų". Dabar žmonės pasikalbėjimuose dėl partizaninių kovų kartais kaltina ir "Amerikos Balsą", kuris esą skatins kovoti. Šiuo metu jokio partizaninio judėjimo Lietuvoje nebėra.

AUSROS VARTUOSE

Kaikas iš ekskursinės grupės dalyvių buvo nuėję į Ausros Vartus Vilniuje ir į bažnyčią sekmdienio rytą. Visi maldininkai sužiuro: kas čia per paukščiai? Māt, skirtinga apranga ir laikysena išduoda užsieniečius. Maldininkų tarpe jaunų veidų beveik nebuvo. Porą asmenų stovėjo su foto aparatais, matyti, irgi turistai. Kūnig sakė pamokslą lietuviškai apie savitarpį skundimą. Matyt, ten aktualus reikalas. Giedojų lietuviškas giesmės mažas chorėlis. Lankytojai ten patyrė, kad Lietuvoje viešų pirmosios Komunistų draugijos nebūna. Vaikus draudžiama mokyti religijos. Jie paruošiami privčiai.

ŽINIOS APIE UŽSIENĮ

Visi sutiktieji tautiečiai labai domėjosi gyvenimu užsieniuose. Apie lietuvių veiklą Amerikoje mažai nežino. Vienintelis šaltinis — "Amerikos Balsas". (Iš jo sužinojo apie Čiuršiovo nuvertimą; vietinis radijas pranešė tik po trijų dienų). Apie Ameriką daug pripasakoja atvykstantieji "pažangieji", bet jų informacijos "rausvos" ir dažnai neigiamos. Būdinga tai, kad dabar Lietuvoje žmonės lengvai atskiria "progresyviuosius". Yra buvę atsitikimų, kad žmonės net apspjauė tuos "progresyviuosius". Jie "dipukais" labiau domisi nei "progresyviaisiais". Kai vienas ekskursantas pasisamdė taksi, šoferis pasiūlydė ir tarė: "Vežiojau visokių paukščių, bet tokio dar neturėjau. Ar nebūsi iš dipukų... Žinau, jūs ten prasciau gyvenat; pas mus viskas geriau (ironiškai šypstelėjo)".

Žmonės labai skaitė rašytojo J. Baltušio išpučius apie Ameriką, nes ten buvo įpintę daug faktų, kurių kitur nebūdavo. Pvz. buvo aprašytas amerikietis darbinis, kuris nedirbdamas gauna ir savaitę \$35—\$40. Tuo Lietuvos žmonės stebėjosi. Aštresnieji komunistai J. Baltušį pradėjo pulti, ir į galą savo aprašymų jis sustirino neigiamas spalvas. Buvo skelbiama, kad išeis atskira knyga, bet turbūt nepasirodys, nes perdaug atvira.

RUBLIAI IR DOLERIAI

Už dolerį oficialios įstaigos duoda tik 90 kapeikų, bet neoficialiai galima gauti ligi 4 rublių, ypač jei banknotai didesnės vertės pvz. \$50. Dolerių prašo visi patarnautojai, neišskyrus net taksi vairuotojų. Už dolerius galima pirkti Vilniuje prekių tik vienoj krautuvėj. Ten pvz. gruziniškas konjakas kainuoja \$1.89, o rubliais — 8. Toje krautuvėje galima užsakyti net tokius reikmenis.

kaip šaldytuvą už \$120, skalbiamąją mašiną — \$80, automobilį — \$1600 ir pan. Rubliais mokant tenka tų reikmenų laukti 2-3 metus.

— Kokios nuotaukos dabar Lietuvoj? — klausiu pokalbininkus.

— Žmonės laukia palengvėjimo, kuris, daugelio manymu, turėtų ateiti ryšium su sovietų-kiničių susikirtimu. Rp.

LIETUVIAI ARGENTINOJE III

Kaip gyvena 30.000 tautiečių?

Meniniai vienetai

Išvažinėjus daugumai "Dainos" ansamblio narių, choras ir kiti prie jo veikę vienetai išnyko ir jo vieton įsisteigė kvartetas "Aitvarai", vadovaujamas Vytauto Cibavičiaus; skautai, vadovaujami inž. Babronio, įsisteigė tautinių šokių grupė, vad. V. Namiko ir vėliau Z. Jauniaus. Vėliau buvo įkurta ir teatro grupė, kuri buvo pastatiusi keletą Veličkos "Sienapjūtės" spektaklių. Vienas iš jų buvo nuvežtas ir Urugvajaus lietuvių kolonijai parodyti. Taip pat buvo pastatytas "Dundulis ir Bumbulis" ir kiti. Jie visi pakartoti įvairiose lietuvių vietovėse Argentinijoje. Teatro grupei vadovavo ir režisavo Lidija Petravičienė. Skautų šokių ansamblis, dalyvavęs tarptautiniame šokių festivalyje, laimėjo antrąją vietą (iš dalyvavusių 32 šokių grupių) ir sidabro taure.

Neblogai įsikūrę

Dabartiniu metu Argentinijoje gyvenantieji lietuviai yra neblogiausiai įsikūrę. Eilė lietuvių turi geležies apdirbimo įmones — gamina mašinas, automobiliams dalis, įvairių rūšių sraigtus bei varžtelius, varžkelius (moterkas). Nemažai dalis turi medžio apdirbimo įmones: gamina kėdes, duris, langus, įvairius baldus ir šepečius. Kiti provincijose turi metalo lydymo įmones. Daugelis verčiasi audimo ir mezgimo įmonėmis ir visokiais kitais amatais. Nemažai dar rasime lietuvių, dirbančių įvairiuose fabrikuose. Per eilę metų jie yra įsigiję patyrimą ir šiandien daugelyje stambiųjų bendrovių fabriku lietuviai yra pakilę iki vadovaujamųjų vietų. Netruksta mūsų tautiečių ir viešajame gyvenime: sutiksime juos bankuose, net prezidentūros tarnautojų tarpe, teisme ir kitose pareigavietėse. Yra pagarsėjusių ir moterų modernių drabužių salonais, kaip Bernardas ir Vladas Survilai, žinomi visoje Pietų Amerikoje, kurių madų parodos yra transliuojamos per televiziją stotis. Čia mažai beužiems lietuviams įprasto ūkininkavimo.

Mažai beužiems lietuvių, neturinčių savų namų (žinoma, nevisų vienodi). Yra gyvenančių prašmatniose vilose, kaip didieji mūsų fabrikantai, bet yra ir tokių, kurie tenkinasi vos dviejų kambarių nameliu. Televizijos ir įvairios gyvenimui reikalingos mechaninės priemonės, kaip skalbimo mašinos ir kt., nėra labai naujiena, bet jau automobilių kiek retesni, teprieinami tik lietuviams pramonininkams, kurių uždarbis nėra jau taip apribotas, kaip darbininko. Krašte yra galybių prasimuši ir geresnį gyvenimą, bet reikia būti apdairiam. Drabininkas gauna pensiją, taip pat pensijos fondan moka ir darbdaviai, tik dabar, pasunkėjus ekonominėms sąlygom, gyvenimas yra pernelyg nustumas. Įvestas nemokamas gydymas, nors tokie patarnavimai atliekami labai šaltai.

Suplakė su komunistais

Čia lietuviai pergyveno ir labai sunkius laikus. Tai ankstyvesnioji imigracija. Pasaulinė krizė 1929-33 m. laikotarpyje labai smarkiai palietė lietuvių, vos tik įvažiavusius į šį kraštą. Tada sunkiai buvo gaunamas darbas

Tol vaikai, kol skverne laikai

Mažus vaikus, sako, lengva tvarkyti, bet didelius reik ištemptus sekti. Kai vaikai vieni be tėvų globos išeina į gatvę, mokyklą, šokių, restoranus, kavinės ir visur kitur, — tėvai juk ramiai nebegali ir neturi miegoti, ypač šiame krašte ir šių dienų atmosferoje, kur idealizmas grumiasi su materializmu, kur dorovė daug kur ignoruojama, dvasinis smukimas toleruojamas.

Rugsejo mėn. tūkstantį moksliečių baigs atostogas ir eis į mokyklas. Į pavojingiausią aplinkumą pateks vadinamieji "teenageriai" — paaugliai, kurių dalis dar bus gimnazijose, kita dalis eis į universitetus ir kt. augstąsias mokyklas. Ten jaunuolių laukia ne tik universiteto profesoriai, knygos, bet ir panelės ar jaunikačiai, meilės, romansai, politinės, kultūrinės organizacijos ir t.t. Ten jų laukia palydė klubai, tavernos, kavinės, biliardinės, neaiškūs namai, narkotikai. Tie dalykai daug jaunimo išvedė iš rikiuotės, normalaus gyvenimo. Tad tėvai nuolat turi žinoti, kokius pavojus jų vaikai sutiks, ir pagelbėti juos nugaleti.

Jei dukrė yra pakviesta kurio nors vaikinio, tai tėvai turėtų žinoti, kur ji vyksta ir kada grįš. Neuztenka žinoti, kad išvyko kur nors į "down town".

Amerikos ir Kanados didmiesčiai ir jų centrai tarp gerų uželgių turi ir niekšybų lizdus, įvairiausių liuksusinių kavinių, bytnų kaimų ir pan. Ten renkas ir gera publika, nes už kavos puoduką mokama arti dolerio. Deja, ten sėdi ir patamsių agentai, kurie platina blogą spaudą ir narkotikus. Tie agentai parduoda cigaretes, šokoladus, cukraus gabaliukus. Ir taip jie pagauna savo aukas.

Stai dienraštis "Star" VIII. 11. pranešė, kad Toronto miesto taryba dvejų metų laikotarpy uždarys istisų rajonų kaves. "Star" rašo: "Alarmed by hooliganism in the area, council outlawed future coffee houses in the area bounded by Huron St., Dupont St., Davenport Rd., Bay St., Bloor St., Avenue Rd."

Prieš porą savaitių per radiją Toronte buvo paskelbta žinia, kad minėtam rajone bytnių kavinėje buvo suimti du narkotikų agentai — 26 ir 21 m. amžiaus. Kiek man žinoma, ir tas kavinės ir lietuvių nuvažiuoja laiko praleisti, nežinodami kur jie randas ir kas juos tyko. Tokių lizdų Toronte yra ir daugiau, bet dėl suprantamų priežasčių čia negalime minėti. Tačiau paskambinus policijai, galima gauti informacijų. Yra daug bausių Niujorke, Čikagoje. Ten yra ir pinkles pakliuvusių lietuvių vaikų.

Lietuvių kolonijos turėtų savo jaunimui duoti patalpas, o kas jas stato paremti jų planus. Lietuviškas jaunimas turėtų laisvalaikį praleisti savose patalpose tarp savų draugų. Jn. Krk.

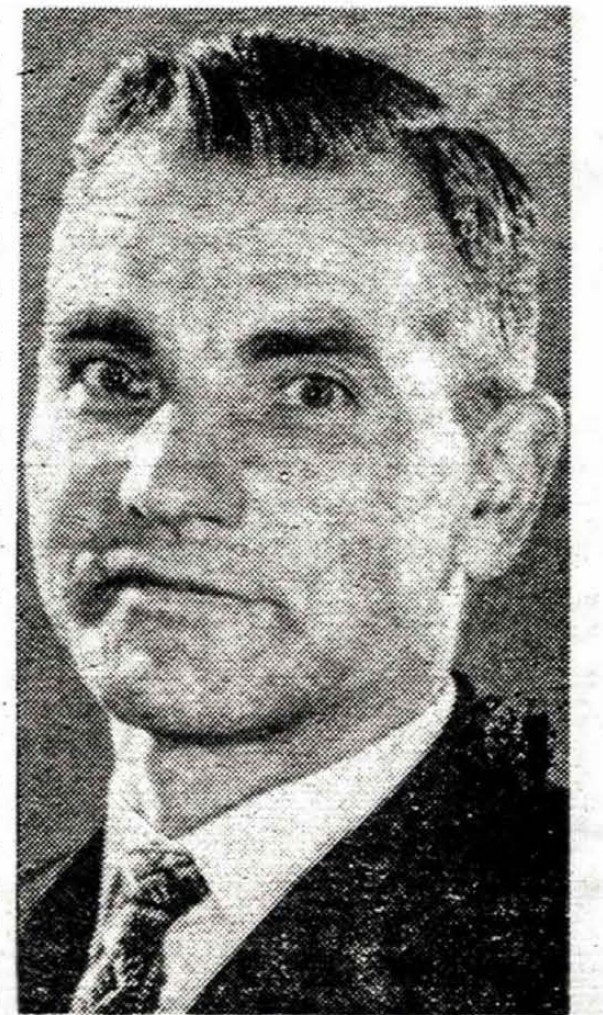
PIJUS GUDELEVICIUS

vien už pavalgymą. Tą padėti išnaudojo bolševikiniai agentai, kurie gaudami paramą iš svetimų pasistūnybių, leido savo laikraščius ir lietuvių viliojo į savo tinklą. Po pirmųjų didžiųjų streikų, kuriuos išprovokavo komunistai, ir lietuvių įvėlė. Viešai per mitingus ten jie agitavo už Sovietų Sąjungą ir atsitiko taip, kad ilgam laikui lietuviams ir lenkams buvo uždarytos fabriku bei kitų darbų durys. Tad lietuviai, įjėskodami darbo, pasipylė po visą kraštą, dirbdami laukuose — ūkiuose. Tik ten jų parodytas pasas nieko nesakydavo; miestuose, vos tik pamatė Vyti ant pasų viršelio, argentiniečiai užtrenkdavo duris. Tais laikais nevienas buvo apgautas nesąžiningu tautiečių ir dar iki šiai dienai negali užmiršti jiems padarytą nuoskaudą. Bet laikas gydo žaizdas. Praėjo daugelis metų, visi po truputį pradėjo atskirti tikrąjį raudonąjį elementą, ir lietuvių buvo įvertintas kaip geras ir sąžiningas darbininkas. Šiandien lietuviai čia gyvena ir jaučiasi kaip savoje tėvynėje: sukūrė šeimą, išauklėjo vaikus, kurių daugelis jau užima atsakingas viešajame gyvenime pareigas įvairiose įstaigose. Jau lietuviai turi nemažą skaičių savų daktarų, inžinierių, ekonomistų ir daugelio kitų specialybių žmonių.

Žvelgdami į Argentinijos lietuvių gyvenimo istorijos puslapius, užtikiname visą eilę lietuviškojo darbo pelių, lietuvių teisės gynėjų, jos vardo garsintojų. Iš jų reikia paminėti lietuvių radijo valandėles vedėją Zeferiną Juknevičių, Lietuvos Bendruomenės tarybos pirmininką Igną Padvalį, a. a. generolą Teodorą Daukantą, rašytoją Kazimierą Čibirą, lietuviškųjų laikraščių redaktorių.

Visuomenės veikėjai

Žvelgdami į Argentinijos lietuvių gyvenimo istorijos puslapius, užtikiname visą eilę lietuviškojo darbo pelių, lietuvių teisės gynėjų, jos vardo garsintojų. Iš jų reikia paminėti lietuvių radijo valandėles vedėją Zeferiną Juknevičių, Lietuvos Bendruomenės tarybos pirmininką Igną Padvalį, a. a. generolą Teodorą Daukantą, rašytoją Kazimierą Čibirą, lietuviškųjų laikraščių redaktorių.

Pijus Gudelevičius, Argentinijos lietuvių veikėjas, laikraščio "Laiakas" administratorius

PALAUDOTAS PRANAS DAILIDĖ

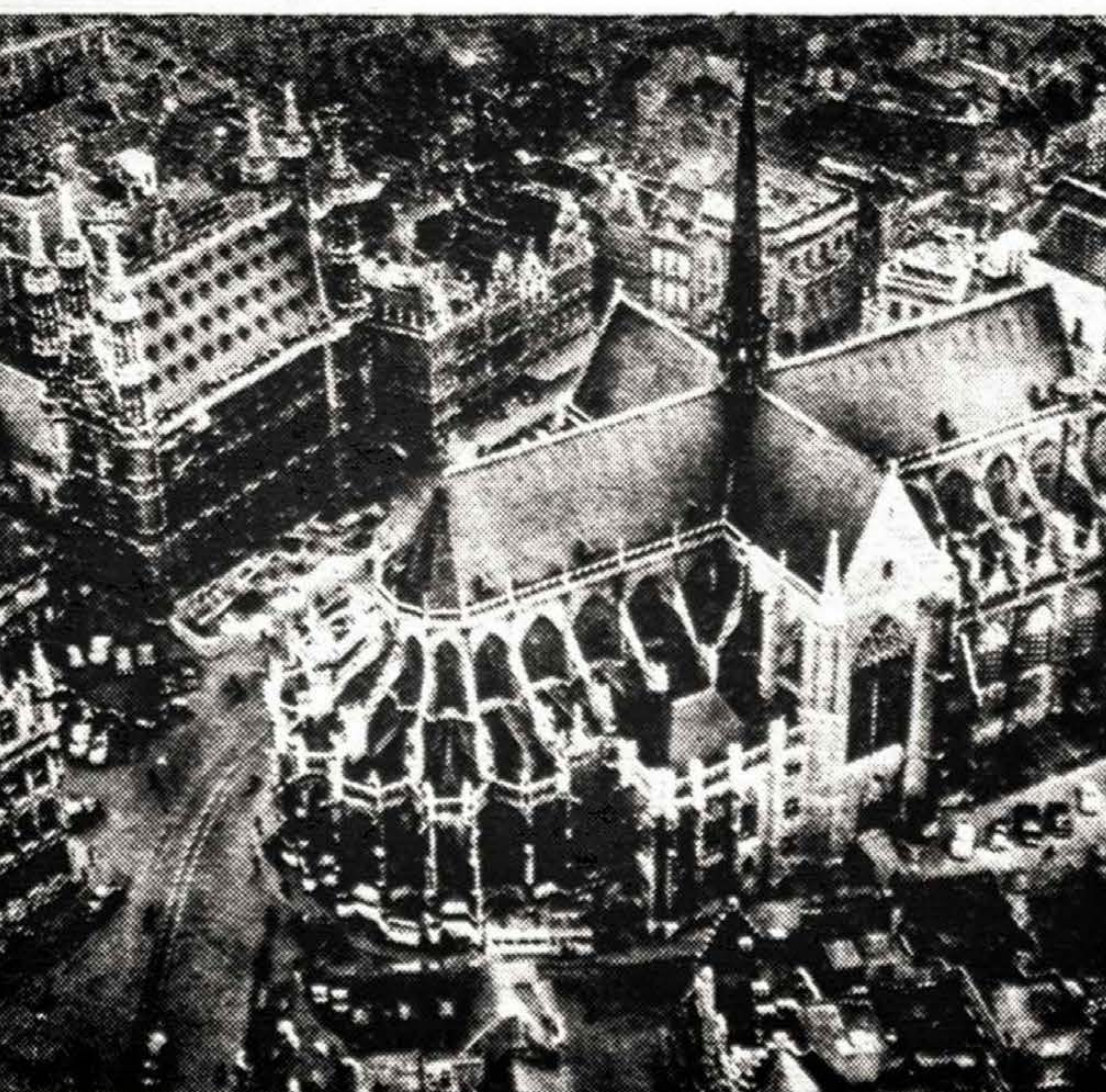
Rugsejo 4 d., šeštadienį, Syracuse, N.Y., katalikų kapinės palaidotas Pranas Dailidė — žymus veikėjas, publicistas, teisininkas, matematikas ir diplomatas. Jis mirė rugsejo 1 d. rytą, 3.40 val., Syracuse ligoninėje. Šiame mieste jis gyveno nuo 1951 m. ir dėstė kaip instruktoriaus vietos universitete. Jis ypač mėgo knygą, daug skaitė ir rašė. Pastaraisiais metais parašė savo atsiminimus, kurie spausdinami "Draugo" dienraštyje. Be to, jis labai domėjosi politika, ja kruopščiai sekė ir jos įvykius komentavo lietuviškojo spaudoje, daugiausia "Drauge". Žurnalistinė sritis jam buvo savai, nes rašyti pradėjo nuo 1908 m. Redagavo dienraštį "Lietuva" 1926 m. antrąjį pusmetį, o "Lietuvos Zinias" — 1927—1928 m. Iš viso yra parašęs Lietuvoje apie 3000 straipsnių, Amerikoje — apie 400. Jie buvo atspausdinti šiuose laikraščiuose: "Sandarogė", "Margutyje", "Drauge", "Darbininke", "Vienybėje".

Kaip teisininkas ir diplomatas, Pr. Dailidė domėjosi Lietuvos suartimis su svetimomis valstybėmis. Jis jas surinko, sutvarkė bei suredagavo ir išleido didoką knygą dviem tomis. Pirmasis tomas apėmė 1919—1929 m. sutartis ir užėmė 712 psl., antrasis — 1929—1939 m. sutartis, kurios

užėmė 718 psl. Tai kruopštus darbo paminklas.

Vėlonies palinkimas į teisę ir gyvenamo meto reikalavimai pakatino jį diplomatinėn tarnybom. 1918 m., atsisakius nepriklausomai Lietuvai, jis Lietuvos valstybės tarybos buvo paskirtas atstovu Kaukazo valstybėms. Ten tada buvo daug lietuvių karo pabėgėlių, kuriems jis padėjo grįžti Lietuvon. Nuo 1921 m. Pr. Dailidė buvo perkeltas Kaunan į užsienio reikalų ministeriją, kurioje dirbo įvairiose pareigose iki 1939 m., kai buvo paskirtas Lietuvos pasiuntiniu ir įgaliotu ministru Latvijai. Rusiškioj okupacija nutraukė jo diplomatinę tarnybą ir jį patį privertė pasitraukti pirmiausia Švedijon, o nuo 1947 m. — Amerikon. Stockholm universitete dėstė kaip profesorius asistentas slavų kalbas. Amerikoje akademinių darbų tęsė toliau, kol leido jėgas.

Vėlonis buvo ir gabus matematikas, parašęs net keletą vadovėlių. Matematiką jis baigė Petrapiilio universitete 1911 m. Mokytojavo Marijampolės, Cenkstakos, Tbilisio ir Kauno gimnazijose. Teisės mokslus baigė Kaune 1935 m. ir okupacijos metu turėjo progos verstis advokatura. Nebuvo vėloniui svetimas ir Nukelta į 7-tą psl.

Liuvono miestas Belgijoj. Jame veikia dvikalbis katalikų universitetas, išgarsėjęs visame pasaulyje. Nuotraukoje (dešinėje) matyti gotinė bažnyčia, kiek toliau į kairę miesto rotušė

SVEIKATOS KLINIKA — Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo Lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai; spinduliuojamas ir garų vonios. Gydomejį judesiai ir psichologinė terapija.

460 Roncevalles Ave., Toronto

Tel. LE 3-8008

B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

SUSAUDYTAS A. STONYS

Augsčiausio teismo išvaizduojamoji sesija šilalės kultūros namuose mirties bausmę paskyrė Alfonsui Stoniui, kuris buvo apkaltintas žydų šaudymu 1941 m. Tūbinių miške. Ta proga puolami keli į užsienį pasitraukę šilalėčiai kaip minėtų žydų dalyviai. Kaikurių netgi pateikiami smulkūs dabartiniai adresai. Teismo sesijai vadovavo augščiausio teismo pirm. A. Likas, liaudies tarėjais buvo A. Mažrimienė ir J. Gaižauskas. Kaltinimo darbą atliko prokuroras V. Galinaitis ir visuomeninis kaltintojas J. Ballukynas. Kaltinamąjį gynė Vilniaus juridinės konsultacijos advokatas J. Vilimas. Prašė išimti komunistinę ELTA baigia lakoniškais žodžiais: "Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumas Alfonso Stonio malonės prašymą atmetė. Mirties bausmė įvykdyta."

PROGANDINĖS KULTŪROS DIENOS

Lietuvos sovietinės okupacijos 25 m. sukakties minėjimui perkelti į užsienį. Weimare, Tiuringijoje, tam tikslui rugsėjo 15 rengiamos "Lietuvių kultūros dienos", kurios truks iki rugsėjo 25 d. Šiose progandinėse išsklaidė žada dalyvauti R. Vokietijos—Sov. Sąjungos draugystės draugija, Tiuringijos krašto biblioteka, Kulturbund ir F. Liszt'o vardo konservatorija. Rugsėjo 18 d. Weimaro inteligentų klube organizuojamas specialus vakaras, kuriame dalyvaus vokiečių rašytojai, komunistinės kultūros darbuotojai ir vietos jaunimas. Į programą įtrauktas lietuvių rašytojų kūrinių skaitymas ir keletas liaudies dainų.

MESOS KOMBINATO VARGUOLIAI

Tauragės mėsos kombinatas turi specialų fondą, iš kurio šelpiami į vargą patekę darbininkai. Didžiausių vargšų elis užėmė kombinato vadovaujantis personalas. 120 rb. pašalpos paskirtos profsąjungų pirmininkui Albinui Barčiauskui (žmona banko tarnautoja), kombinato direktoriui V. Šnapščiui (žmona teisėja), vyr. buhalterii V. Kirčiūčiui (žmona mokytoja), vyr. energetikui Romui Kantauskiui, tiekimo realizavimo skyriaus viršininkui V. Urbonui ir kitiems vadovams. Taip 8 kombinato viršininkai, nusiskundus sūnia šeimos būkle, į savo kišenes susižė 710 rb. Nemėginę jiems priekštauti, kad jie, skirstydami fondo pinigų, užmiršo darbininkus. Ne, užmiršo — iš 500 kombinato darbininkų keturiems buvo paskirta 145 rublių pašalpa.

PIRMASIS DIRBTINIS SILKAS

Kauno dirbtinio pluošto gamykloje paleista į darbą pirmoji verpimo mašina, kuri jau pagaminio pirmąsias verpstes pramoninio triacetatinio silko. Naujajai pluošto priėmė verpėjos Jona Juocytė ir Sigita Racevi-

čiūtė, kurias šiam darbu yra paruošęs technologas Henrikas Jareckas. Kauno dirbtinio pluošto gamykla esanti didžiausia visoje Europoje — iš jos pagaminio pluošto kasmet planuojama išausti 50 milijonų metrų audinių.

ANYKŠČIŲ VAIZDAI

Vilniaus kraštytos tarybos pirm. C. Kudaba neseniai lankėsi Anykščiuose: "... Negalima be pagarbos ir dėkingumo prisiminti rašytojo A. Vienuolio sodybos — muziejaus ir jo aplinkos. Čia tvarka, iškilminga rimtis. Čia išgirsti išsamius pasakojimus žmonių, asmeniškai pažinusių rašytoją. Gera ir prie Puntuko. Bet nusivilti tenka prie Liūdiškių kalnelio... Iš pradžių, rodos, viskas kaip reikia: vos baigiasi miesto gatvė, akį džiugina nauja mokykla, kurios fasadą puošia J. Biliūno barjefas, pušulės skendis paminklas. Valstybė nepagalėjo lėšų ir rūpestio sutvarkyti rašytojo amžino poilsio vietą. Bet, matyt, ne visi lankytojai čia pagarbiai elgiasi. Kalnas nuo pento yra vos už 200 metrų, bet dažnas, atvažiuojęs čia su mašina, grūdasi su ratais iki pat akmeninių laiptų. Papėdėje riamuoja motorai, ratai maudosi klampinė smėlyje, arbat skendi duikų stulpuose. Į kalną veda platus granitiniai laiptai, numatyta kur prasilenkti, yra suoleliai pailsėti. Vienok šalia ištrypti nauji takai, suoliukai išrašinėti, išstompti po pušyno pašalius, medeliai išlaužyti..." C. Kudaba siūlo Niurnui kelti paršilinti užrašus, kurie lankytojas primintų Piestupį ir kitas su J. Biliūno kūryba susijusias vietas.

NAUJAS LAIVAS

Zvejybos laivynas gavo Vokietijoje įstatytą laivą — plaukiojančią žuvis apdorojimo įmonę "Zveju šlovė". Laivo kapitono paskirtas rusas V. Jaganovas. Per dieną šiame laive, kurio igula sudaro 270 asmenų, bus apdorojama 350 tonų žuvis, paruošiama 100 tonų sūdytų silkių, 100 tonų šviežios žuvis ir 100 tonų žuvis miltų. Žuvis šaldyti ledo generatoriai per parą pagamins 48 tonas ledo. Laive taipogi įrengta ligoninė, dantų gydymo ir rentgeno kabinetai, mechaninės dirbtuvės jūroje remontuoti mažesniems laivams.

ALYTAUS SKLANDYTOJAI

Prieš 18 metų Alytuje buvo suorganizuotas sklandytųjų būrelis. Jo gretose šiandien yra Raikūių sovchozo agronomas Tadas Matukonis, metalinių konstrukcijų gamyklos meistras Jonas Vaikevičius, tarnautojas Juozas Sarkanas, ryšių mazgo viršininkas Juozas Jonkus, inžinieriai Raimondas Maljonis, Raimondas Zupka, "Volungės" kolchozo zootechnikas Stasys Giedraitis ir kt. Sklandymui naudojami lietuviški "Neringos" ir sovietiniai "Blaniko" sklandytuvai. V. Kst.

Cikagos vaizdai ir vargai

EDVARDAS SULAITIS

MIKALOJUS IVANAUSKAS, inžinierius ir visuomenininkas, nustebejo savo draugus ir priešus, kurie atsilankė į jo meno darbų parodą, atidarytą rugsėjo 28 d. Roosevelt pr. mokyklos salėje Cicere prie Cikagos. Net ir tie, kurie iki šiol į šio asmens užgėrimus dailės srityje žiūrėjo su nepasiteikėjimu, iš parodos išėjo jau su kitokia nuomone. Dailininkas ir dailės kritikas Mikas Sileika šių eilučių autoriui pareiškė, jog M. Ivanauskas turi menininko gyselę ir jo darbuose galima užtikti kūrinių jėgą. Parodos atidarymo vakarą, susirinkus apie 200 svečių, parodos autorius gražių linkėjimų ir vėrtų pagyrimo žodžių pareiškė lietuvių ir amerikiečių visuomenės atstovai. Lietuvos gen. konsulas Cikagoje dr. P. Dauzvardis pasabėrė, jog M. Ivanauskas į liepsną, ugnimi atliktus kūrinius yra įdėjęs karštos meilės ne tik savo darbams, bet ir savo tautai, artimui. "Ir mums tie kūriniai gali duoti paskatinimą degti tautos, artimo meile" — kalbėjo konsulas. Baigdamas savo kalbą, konsulas linkėjo M. Ivanauskui ir toliau kurti ir šildyti tautiečių savo kūrinius.

Parodą oficialiai atidarė Cicero miesto sekretorius (antrasis savo pareigų augštumui visame mieste) John Kimbarčas, kurio tėvai į šį kraštą yra atvykę iš Lietuvos ir kuris pats dar moka lietuviškai kalbėti. Taip pat linkėjimus pareiškė Cicero miesto švietimo tarybos pirm. Eugene M. Vandy ir kiti. Jie visi pareiškė, jog ciceriečiams yra garbė savo tarpe turėti tokį menininką, o miestui — didelis džiaugsmas savo ribose susilaikyti vertingos parodos.

Atidarymo programai vadovavo, įžangą anglų ir lietuvių kalbomis padarė Paulius Leonas, kuris supažindino susirinkusius su M. Ivanausku — jo asmeniu ir kūryba.

M. Ivanausko parodoje išstatyta 150 darbų, kurie atlikti taip vadinama "liepsnos tapyba" — deginimu medyje. Tokios technikos darbų paroda, kaip teigia jos autorius, yra pirmutinė ne tik Amerikoje, bet ir visame pasaulyje. Ne be reikalo jos autorius parodos programoje džiaugiasi sakdamas: "Mano troškimai realizuoti po-

30 jieskojimo metų". Jis savo kūrinius dedikavo jaunajai kartai. Parodą plačiai išgarsino amerikiečių ir kitų tautybių spauda. Visi išreiškė susidomėjimą nauja tapybos technika, kuri daugiuliu dar nėra matyta. Ši paroda uždegė rugsėjo 5 d. Yra vilčių, jog ji bus parodota ir kitose lietuvių kolonijose.

DR. KAZYS DRANGELIS, senosios kartos lietuvių veikėjas, staiga mirė rugsėjo 24 d. nuo širdies smūgio. Mirtis jį užklupo bevakariniui artėjant į lauką netikėtai, nes prieš tai jis jokiais skausmais nesiskundė. Velionis buvo Amerikos Lietuvių Tarybos centrinės valdybos vicepirmininkas, vienas iš Amerikos Lietuvių Tautinės Sendaros įkūrėjų. Susivienijimo Lietuvių Amerikoje veikėjas, Lietuvių Prekybos Rūmų valdybos narys. Taip pat jis rašinėjo ir lietuviškai spaudai. Dr. Drangelis buvo gimęs 1888 m. Marijampolės apskrityje. Mokėsi Marijampolės vid. mokykloje, o 1905 m. atvažiavęs į Ameriką mokslą tęsė Valparaiso universitete. Dantų gydytojo diplomą gavo Chicago College of Dental Surgery. Aktivesniais laikais buvo vienas iš Lietuvių Doktorų Draugijos Amerikoje steigėjų ir jos sekretorius. Veikė ir kitose organizacijose kur pasireiškė kaip veiklus narys. Atsisveikinimas su šiuo nusipelnusiu tautiečiu įvyko rugsėjo 27 d. Evans laidojimo koplyčioje. Atsisveikinimo kalbas pasakė: dr. Juozas Jerome, Leonardas Simutis, dr. Jonas Jasaitis, dr. A. Montvidas. Atsisveikinimo programai vadovavo Lietuvių Gydytojų Draugijos pirm. dr. Vyt. Tauras. Velionis buvo palaidotas rugsėjo 28 d. Lietuvių Tautinėse Kapinėse.

APLANKIUS NIJORKA susidarė įspūdis, kad lietuviškoje veikloje Nijorkos nuo Cikagos yra gerokai atsilikęs. Nors jame gyvena daug lietuvių (antroje vietoje iš S. Amerikos miestų), tačiau savo veikla gal net nepilygsta kaikiurios gana negausios kolonijos. Tai ypačiai pastebima ir patys niujorkiečiai ir dėlto gerokai jaudinasi. Sakė: "Mums prieš kitus nėra kur akių dėti".

Edmontono lietuvių delegacija pas konservatorių partijos vadą J. Diefenbakerį. Iš kairės: Romas Pilipavičius, Juozas Kynas, Gailė Karosaitė, Lina Pilipavičiūtė, John Diefenbakeris (su lietuviška koplytėle) ir parlamento narys W. Skoreyko

Edmontono lietuvių atstovai pas buvusį premjerą

Rugpjūčio 28 d. buvęs KanaDOS min. pirm. J. Diefenbakeris atvyko atidaryti Ukrainiečių Dienos Edmontone. J. Kynui pasiūlius, ta proga pasinaudodami vietos lietuvių paprašė audiencijos. J. Diefenbakeris, dalyvaujant parlamento nariams Terry Nugent, Marcel Lambert, Wm. Skoreyko, spaudos atstovams, laikraščių fotografams ir būriui svečių, — lietuvius priėmė MacDonaldu viešbučio priėmimų salėje. Lietuvių atstovus pristatė parlamento narys Wm. Skoreyko. Tautiniais drabužiais pasipuosusios Gailutė Karosaitė, Lina Pilipavičiūtė ir Romas Pilipavičius įtei-

kė buvusiam min. pirmininkui lietuvišką kryželį-koplytėlę, o Algis Dudaravičius pasakė kalbą, kurioje pasveikino atvykusį svečią ir padėkojo už praitytę nepamiršimą Pabaltijo valstybių ir jų reikalų gynimą Jungtinėse Tautose; drauge prašė ir ateityje nepamiršti okupuotos Lietuvos. Priėmimas užtruko apie 20 minučių. Jo metu lietuvių delegacija buvo pristatyta ponai Diefenbaker, kuriai J. Kynas paaiškino lietuviškų kryžių kilmę ir jų simbolinę reikšmę: tai tikėjimo, drąsos, pasiryžimo ir vilties simbolis. Į tai P. Diefenbakeris atsakė visuomet prisiminsiu lietu-

vius kaip didžios dvasios ir pasiryžimo tautą — "Great people — great race".

Pasikalbėjimo metu Algis Dudaravičius turėjo progos išreikšti parlamento nariui T. Nugent nepasitenkinimą už jo palankius pareiškimus sovietams Kanados parlamento sesijoje ir už jo siūlymą priimti Raud. Kiniją pilna teisiu nariu į Jungtines Tautas. Kryželis-koplytėlė buvo gražiai padaryta p. Kinčino, gyvenančio Memmingene, V. Vokietijoje, kuria turėjo atsivežęs T. Uogintas. Edmontoniečiai yra dėkingi T. Uogintui už dovana, kurią ponas Diefenbaker pažadėjo su meile globoti. F. K.

HAMILTON

TAUTOS ŠVENTĖ. Hamiltono ateitininkiškasis jaunimas ruošiasi paminėti Tautos šventę. Sekmadienį, rugsėjo 12 d., 10 val. ryto visi jaunaičiai ir moksleiviai ateitininkai dalyvauja organizuotai pamaldose su vėliavomis. Šias Mišias ir Komuniją visi ateitininkai aukoja už jaunimą Lietuvoje, kad jis išliktų ištikimas Kristaus Bažnyčiai. Tuoj po pamaldų Jaunimo Centre bus bendri pusrūčiai ir Tautos šventės minėjimas. Šios šventės proga jaunimui kalbės KLB Hamiltono apylinkės pirm. K. Miksys. Bus trumpa meninė dalis, kuria išpildys visi jaunaičiai ir moksleiviai ateitininkai.

Ateitininkiškasis jaunimas kviečia savo tėvelius ir sėdangius ateitininkus kartu jungtis maldoje už jaunimą Lietuvoje. Mes visi žinome, kad Lietuvoje jaunimui yra draudžiama lankyti bažnyčią, draudžiama viešai išpažinti Kristaus mokslą. Ateitininkiškasis jaunimas šia Tautos ir kartu šv. Marijos gimimo šventės progą nori prašyti Augščiausiąjį ištermes savo broliams bei sesėms tėvynėje. Jaunaičiai ir moksleiviai ateitininkai pamaldoms renkasi į Jaunimo Centrą 9.40 val. ryto. Visi dalyvaujame su uniformomis, moksleiviai užsideda juosteles ir ženklukus. Prašome nesišvelinti ir laikytis nustatytos tvarkos. J. P.

RAMOVENU SUSIRINKIMAS. — Rugsėjo 26 d., 6 v.v., Ausros Vartų parapijos salėje kviečiamas lietuvių veteranų skyriaus narių susirinkimas. Darbovietėje numatyta aptarti Lietuvos kariuomenės atkūrimo paminėjimo paruošiamuosius darbus, taip pat apspresiti kitus skyriaus veiklos klausimus. Visi veteranai maloniai kviečiami susirinkime dalyvauti.

Hamiltono skyriaus valdyba

SALPOS FONDAS skelbia įvairių gėrybių rinkliavą rugsėjo ir spalio mėn. Tautiečiai prašomi aukoti dar tinkamas dėti įvairių rūšių drabužių: vyriškus, moteriškus, vaikų drabužius, apatę, skrybėlėtas, rankinukus; įvairius namų apyvokos daiktus, kaip puodus, lėkštes, peilius, šakutes, puodelius, žaislus ir kitus čia ne išvardintus daiktus. Žodžiu, prasidėjo aukoti viską, kas ką gali ir kas dar tauka vartojimui.

Gėrybės bus priimanos: rytų miesto dalyje pas Z. Pulianauską, 60 Melrose Ave. S., tel. LI 5-5652; vakarų — pas R. Rimkevičienę, 104 Herkimer St., tel. JA 9-6547 ir kalno miesto dalyje pas J. Rimkų, 55 West 1st St., tel. 385-7278. Aukotojai prašomi aukosimas gėrybes pristatyti pas augščiausiu nurodytus salpos komiteto narius. Neturį savo susisiekimu priemonių prašomi skambinti vienu iš nurodytų telefonų ir gėrybės bus paimitos iš jų su namų. Už miesto ribų gyvenant tau-

WINDSOR, Ont.

VISUOTINIS BENDRUOMENĖS APYLINKĖS SUSIRINKIMAS šaukiamas rugsėjo 12 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Windsorio lietuvių parapijos salėje, 808 Marion Ave. Darbovietėje: 1. Atidarymas. 2. Prezidiumo sudarymas. 3. Praėjusio visuotinio susirinkimo protokolo skaitymas ir priėmimas. 4. Pranešimai: a. valdybos pirmininko, b. išdinkinės, c. revizijos komisijos, d. atstovų prie Baltų Federacijos, 5. Diskusijos dėl pranešimų, 6. Apylinkės valdybos rinkimai. 7. Apylinkės revizijos komisijos rinkimai. 8. Sumanymai. 9. Susirinkimo uždarymas.

Remiantis KLB statuto 10 paragrafu, susirinkimas įvyks nustatytu laiku neatsižvelgiant dalyvių skaičiaus ir spres šioje dienotvarkėje nurodytus klausimus. Susirinkimas yra metinis, taigi svarbus visiems. Dėlto reikėtų jame apylinkės nariams dalyvauti.

S. Fondo informacija

LN VALDYBOS POSEDIS įvyko rugpj. 27 d. Lietuvių Namuose. Jame v-ba patvirtino geg. 8 d. Pavasario Žiedų baliaus apyskaitą. Nors salė ir brangiai kainavo — net \$425, — bet balius davė pelno \$45.36.

Valdyba nutarė: Delta pastatė įdėti aliumininius langus iš Main gt. pusės už \$500; negalint parduoti Delta pastato priimtina kaina, palaukti ir suaktyvinti lėšų telkimą; patvirtinti Komercijos banko sutartį, pagal kurią bankas LN mokesį po \$500 į metus; ši rudenį surengti šokių vakarą; suorganizuoti operos rol. L. Sukytės koncertą; prašyti LN narius, kurie yra padavę pareiškimus atsiimti šėrus, pakeisti nuomonę ir toliau likti LN nariais; suaktyvinti alvyos užsakymus per Kultūros Fondą. Alvyos reikalui skambinti St. Bakšijui JA 9-4662. Už naują klientą L. Namų Kultūros Fondas gauna po \$15, o vėliau kasmet po \$5. Siuo keliu LN per 10 metų yra gavę apie \$4000.

Klausimuose ir sumanymuose, reik. vedėjui J. Romikaičiui pasiūlius, v-ba nutarė bandyti Delta pastatę iš 2jų tuščių krautuvų Main g-vėje įruošti butus.

Sis posėdis buvo vienas iš nedaugelio, kuriame dalyvavo visi v-bos nariai.

Už LN autoaiškė per rugpjūčio mėn. gauta \$335, t.y. \$19.25 daugiau nei liepos mėn. Už automobilio laikymą aikštėje imama \$3 mėn. arba \$1 savaitė. Kaimyninėje autoaiškėje imama po \$8.

Miesto v-bos planavimo skyrius š. m. rugpj. 30 d. raštu pranešė kad jis LN v-bos prašymą sklypo zoną iš "E" (gyvenamų butų) sutiko pakeisti į "G3" (autoaiškė). LN v-bos prašymas buvo svarstytas rugpj. 26 d. posėdyje. LN v-bai šiame Hamiltono miesto planavimo skyriaus posėdyje atstovavo adv. J. T. Kostyk.

Alvyos užsakymus per LN Kultūros Fondą per liepos mėnesį atnaujinio H. Venator ir D. Stukas. Už juos gauta po \$5. Nuosirdus ačiū! Sk. St.

SUDBURY, Ont.

GEGUŽINĖ, kurią suruošė Sudbury lietuvių medžiotojų ir žvejų klubas prie French River, praėjo gražiai, nors oras ir buvo nepalankus. Gražūs būrelis tautiečių atvyko iš Sudbury, S. O. Prancūnui ir J. I. Simkai iš Toronto. Seimininkės vaišino svečius skanomis dešrelėmis su kopūstais ir žuvimi. Grojo lietuviška plokštelių muzika. Sausdymo rungtynėse Broniaus Dūdos taurė atiteko J. Žiukui, kuris laimėjo pirmąją vietą; II vietą laimėjo A. Juozapavičius, III — J. Remeikis. Jaunujų varžybose I v. laimėjo A. Remeikis. Loterijoje laimė nusišypojo kun. A. Sabui ir VI. Kriaučeliūnui. Krsp.

A. Lukošius iš Toronto sugavo erkšketį 53 sv. ir 5 pėdų French River vasarvietėje, netoli Sudbury

EDMONTON, Alta. PAMINKLO PASVĖNTINIMAS. — Rugsėjo 6 d. po iškilmingų pamaldų pašventintas a.a. Broniui Rimkūnui paminklas Holy Cross kapinėse. Pašventinimo apeigas atliko mūsų kolonijos kun. I. Grigaitis, dalyvaujant velionies našlei, dukterims, žentams ir gausiam tautiečių būriui. F. K.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

VYSK. VINCENTAS BRIZGYS papildomai praneša, kad paminklinė lietuvių koplyčioje Vašingtone po Ausros Vartų paveikslu bus parąšas: "Vilniaus Ausros Vartai".

DANGUOLĖ VALANTINAITĖ, gyv. Los Angeles, Calif., tarnauja Amerikos oro susisiekimo įstaigoje. D. Valantinaitė tik prieš metus yra atvykusi iš Argentinos, kur jos tėvai ir viena sesutė dar ir dabar tebegyvena.

INŽ. KAZIMIERAS TOTORAITIS iš Kolumbijos P. Amerikos, yra atsiųstas specializuotis Wisconsin universitetui, Madison, Wis. Prieš tai jis Michigan universitete tobulinosi anglų kalboj, o nuo rugsėjo 1 d. pradėjo tolimesnes studijas.

LTN. AUDRIS ENDRIJONAS iš Georgijos seneniai buvo atvykęs iš Cikago dešimties dienų atostogų pas savo tėvus Salomėją ir Viktorą Endrijonus.

BRONIUS SUDZINSKAS, iš Newark, N.J., žuvo automobilio nelaimėje rugsėjo 21 d. 100 mylių atstume nuo namų, kai į jo automobilį trenkė kitas, ne savo keliu važiuojąs automobilis. Drauge važiuojęs kitas jaunuolis sunkiai sužeistas. A.a. Bronius buvo labai gabus jaunuolis, veiklus ateitininkas. Buvo pasiryžęs studijuoti mediciną.

JULIJA BLUKIENĖ, 77 metų, gyvenusi Kupiškyje, rugpjūčio 7 d. atvyko į Ameriką pas dukterį Bronę ir žentą Justiną Valčiūtį.

KUN. JOKŪBAS J. SLIKAS, šv. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos klebonas Sheboygone, Wis., rugpjūčio 24 d. popiežiaus Pauliaus VI pakeltas prelatu. Tos parapijos klebonu jis yra nuo 1931 m. gegužės 3d. Jo rūpestiu nupirkti nauji vargonai; 1939 m. jo pastangomis pastatyta nauja klebonija ir prieš kelerius metus — nauja bažnyčia ir mokykla.

EUGENIJA ČESNAITE rugpjūčio 17 d. Middlebury kolegijoj, Vermont, gavo prancūzų kalbos magistrės laipsnį. Ji gimusi Lietuvoje — Kybartuose.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS krašto valdybai prašant, PLB valdyba sudarė komisiją Vasario 16 gimnazijos reikalams. Į komisiją sutiko įeiti: dr. P. Karvelis iš Vokietijos LB, dr. P. Radvila iš Šveicarijos LB ir inž. V. Adamkavičius iš JAV LB.

ONĖ STIRBYTE, gyv. Ceylon, III, einančia iš darbo buvo užpuole trys negrai. Skaudžiai užgavo alkūnę, kur buvo rankinukas; kitas sumušė petį. Ryžtingai lietuvaite nenusigando, bet ėmė šaukti pagalbas ir stipriai laikyti traukiamą rankinuką, kuriame buvo raktai, akiniai, \$1 ir šiaip smulkmenos. Užpuolimas įvyko Roosevelt gatvėje. Buvo daug pravažiuojančių žmonių, bet nei vienas nekreipė dėmesio. Pabijoje negrai pabėgo. O Stirbytei teko dvi savaites atostogų gydytis, kol pilnai pasveiko.

Australija

KUN. PETRAS BUTKUS, važinėjęs po visą pasaulį, "Tėviškės Aiduose" rašo savo išpučius iš Britanijos lietuvių Sodybos, kur jam teko buvoti Sekminėse: "... mačiau kaip tuos tautiečius, anot jo draugų, jau 3 svarus praplyjęs "žaliojo girelę", paprašytas, išdidžiai tėsė 2 šilgus "katalkiški spaudai paremti". Idomu, kiek buvo "paremta" spauda, bet girdėjau, kad baras buvo "paremtas" 900 svarų."

Britanija

LIETUVIŲ SODYBOS agronomu yra Juozas Lūza, nuo Kretingos, o ūkio vedėju — jo žmona Emilija, taip pat agronomė, kuri apsiukariai šeiminkauja. Už sodybą lietuvių sumokėta 6000 svarų, bet dabar jos vertė esanti bent trigubai pakilusi.

A. RADZVICKIENE mirė Londono senelių prieglaudoje, kur ji praleido savo tremtiniškos senatvės dienas. Jos vyras buvo V. D. universiteto medicinos fakulteto profesorius ir ausų, nosies ir gerklės klinikos vedėjas, miręs jau 1931 m. Kaune.

Prof. P. Radzickas jaunystės metais dalyvavo lietuviškoje veikloje, o į senatvę savo turta — 100.000 litų — paskyrė studentų medicų stipendijų fondui, dar kitus 10.000 litų — būsimajai aklujų ir nebylių m-lai. A. Radzickienė pasitraukė iš Lietuvos dar skatinama senų atsiminimų, kai jos vyras 1920 m. buvo bolševikų

nuteistas mirti, tik darbininkų ir li-gonių išgelbėtas nuo mirties. Velionė senatvę Londone praleido labai kukliai — prieglaudoje.

SOL. JANINA LIUSTIKAITĖ, torentietė, ilgesnėms atostogoms atvyko pas seserį į Londoną.

P. SENKUVIENE, Lietuvių Kat. Moterų Sv. Onos Dr-os pirimininkė, vienam mėnesiui buvo išvykusi į JAV ir Kanadą.

DALIS LONDONIEČIŲ LIETUVIŲ, ypač senesnio amžiaus, jau grįžo iš Vokietijos, kur dalyvavo lietuvių savaitėje. Džiaugiasi girdėtomis idiomomis paskaitomis, koncertais ir gražiai praverstais linksma-vakariais. Dauguma jų tik pirmą kartą pamatė Vasario 16 gimnaziją.

BRITANIJOS LIETUVIAI SKAUBIAI stovyklauti baigė rugpjūčio 15 d. Siemet jie stovyklavo Drum Hill, Derbyshire provincijoje. Taip pat reprezentacinis lietuvių skautų vietas atstovavo lietuviams tarptautinėje stovykloje.

Lenkija

IS RYTPRŪSIŲ SRITIES gautame laiške rašoma, kad palengvintas įvažiavimas Lietuvon — nebereikalaujama vizų kaip kad būdavo anksčiau. Kaikuri lietuviai, gyvenę toje Lenkijos valdomoje srityje, šia lengvata jau pasinaudojo.

Italija

BARDI ATIDARYTI JAUNIMO NAMAI — La Casa della Gioventu, kuriuose yra daug kas lietuviams pažatų. Viena salė tuose moderniuose namuose pavadinta "Lietuva". Joje pateiktas per visą sieną vaizduoja Lietuvių Vytauto Didžiojo laikais. Šiovi ir pats Vytautas tarp lietuvių jaunimo. Žymus Toscanos menininkas prof. Delfo Lotti nutapė keletą istorinių paveikslų, vaizduojančių Lietuvos praeitį: Lietuvos krikštą karaliaus Mindaugo laikais 1251 m., Naugarduko seimas 1415 m., Sv. Kazimieras, lietuvių jaunimo globėjas, Ausros Vartų Dievo Motina ir keletas kitų paveikslų. Bardi — tai nedidelis miestelis prie Parmos; gyvenutoji tik 5.800, ir gal nė vieno lietuviu. Tame miestelyje leidžiamas laikraštis "Valceno" parasė, kad nuo dabar Bardi bus labai idomi vjeta kiekvienam lietuviui. Visa tai padaryta arkiv. A. Samore pastangomis.

Vokietija

MIRE PROF. V. GAIGALAIČIO ŽMONA MARIJA. Š.m. rugp. 3 d. Brettene, Vokietijoje, mirė profesorius daktaro Viliaus Gaigalaio žmona Marija, sulaukusi 80 metų su viršum. Jos vyras mirė prieš 20 m.

Nors ji buvo kilusi iš Vakarų Vokietijos, buvo išmokusi lietuviškai kalbėti ir buvo visiškai susigyvenusi su savo vyru tikybiniais ir politiniais siekimais bei viltimis. Ji buvo pavyzdys, kad ir gimusi vokiečių gali būti geras ramstis savo vyru višose gyvenimo aplinkybėse. Ji niekuomet nesutiko su nacionalsocializmu šmeižtais prieš a.a. profesorius, kurio veiklos tikslas buvo tikybiškai ir politiškai šviesti savo tautiečius į gimtąją kalbą.

Marija Gaigalaitienė rūpinosi savo vyro paliktu didoku knygynu, kuris karo audros ir po to buvo patekęs į įvairias šalis ir rankas. Pagal velionės norą, knygynas turėjo būti perduotas laisvos Lietuvos universiteto bibliotekai. Ji vedė ilgą susirašinėjamą del su sujungimo į vieną vietą, kur jis buvo registruojamas ir tvarkomas. Dar š.m. ji gavo iš Cikagos keletą savo vyro parašytų pamokslų.

Ki šiol velionė buvo geros sveikatos ir atminties. Jos rašytieji laiš-kai nerodė jokio senatvės požymio. Iš jų nebuvo galima spėti, kad ja taip greitai nuskins mirtis. Ji buvo palaidota šalia savo vyro Brettene kapinėse.

Tegu jai būna lengva jos gimtosios tėvynės žemėlė. A.

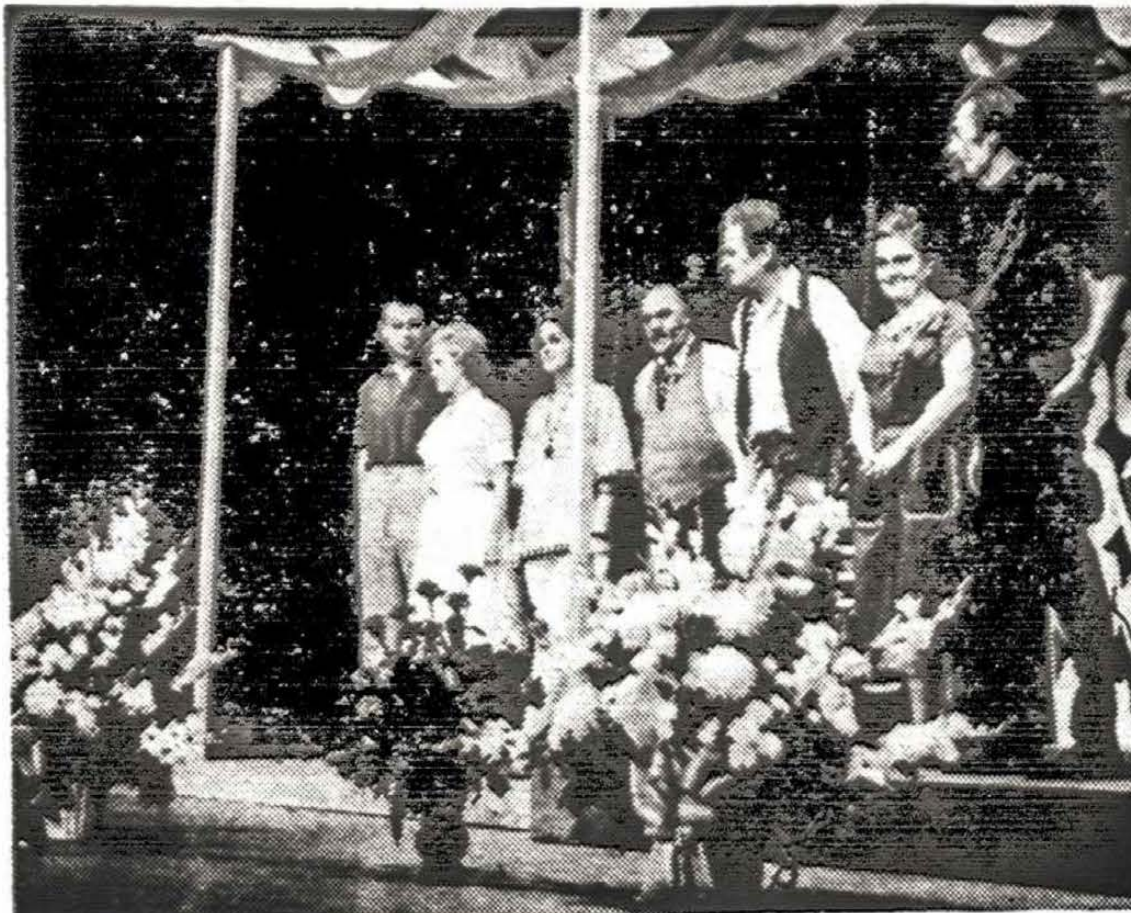
Paruošė Pr. Al.

Padedta nugulti Dirbtinių dantų liuosumą ir baimę

Jou nebėra ikvros nerimo jausmas dėl lietuvių judėdžių dirbtinių dantų. FASTEETH, pagertini sarmoini (beru

Satyrinė komedija "Viščiuku ūkis"

JURGIS GLIAUDA

Aktorai, suvaidinę Anatolijaus Kairio 3 veiksmų premijuotą komediją "Viščiuku ūkis". Iš kairės: J. Raudonis, J. Cijūnėlienė, R. Stravinskaitė, E. Radvila, Alg. Dikinis, E. Rukūžienė ir Arvydas Dikinis

RAŠO IŠ MADRIDO

K. K. PATALAVIČIUS

Dabartinis Ispanijos jaunimas

Neketinu šiame straipsnyje duoti išsamų ispanų jaunimo atvaizdą. Taip pat nekietinu palyginti su praeitimi dinamiškojo Ispanijos jaunimo moralės, pažangos ar atsilikimo. Stengsiuos čia pavaizduoti šio krašto atžalų vieną labai įdomią pusę: jo norą dalyvauti šalies visuomeninėje gyvenime ir jo kėlimė.

Ispanų jaunimas neramus

Kiekvienos tautos vienas pagrindinių jaunimo bruožų yra judrumas ir neramumas. Bet jei arčiau pažvelgsime į ispanų jaunimo gyvenimo realybę, pastebėsime, kad jo nervingumas ir neramumas yra savo rūšies — ypatingas. Ir tai ne koks paskiras atsitikimas, bet bandras bruožas. Taip, Ispanijos jaunimas yra visuotiniškai neramus, nervingas. Tai labai lengvai pastebima ypač socialinėje aplinkoje. Šis būdingas jo bruožas yra pastebimas Ispanijoje ir už jos ribų. Pastaruoju metu yra žinių, kad ispaniškasis, ar ispaniškos kilmės, jaunimas yra labai neramus Pietų Amerikos respublikose, Filipinuose ir ypač Kuboje.

Neramus ispanų jaunimas ir seminaruose, universitetuose, fabrikuose, žemės ūkyje. Jis ypač sujudo religinėje plotmėje: nekantiariai laukia reformų iš Vatikano santarybos. Moksle ispanų jaunimo karštas būdas ir vaizduotė pasiekė net kraštutinumą. Jis siekia, ko nėra net prasmės siekti, ar siekia neapgalvotai, audringai.

Kaip aiškinti šį ispanų jaunimo visuotinį nerimą? Gabus ir lakios vaizduotės saulėtos ir karštos ispanų žemės sūnus ir dukra puikiai supranta, kad modernus pasaulis ir jį supanti aplinka greit keičiasi: naujojo pasaulio daiktai ir jų vystymosi formos vietoje nestovi. Kas prieš šimtą metų buvo modernu ir priimtina, šiandien laikoma pasenusiu ir netikslu. Užtat jaunimas, ypač laikos ir karštos vaizduotės ispanų

jaunimas, trokšta sukurti naują ir labai skirtingą pasaulį. Jaunimas gyvena dabartį be praeities, užtat nevisuomet suvokia kas gera ir bloga mūsų laikų pasaulyje. Dabartis jaunimui reiškia tik ateities paruošimą, o ne praeities patvirtinimą. Ispanų jaunimas žino, kad nūdienis pasaulis, kuriame vyksta jo kasdiena, kuria jo rytojaus pasaulį, tą idealu, svajotą, naują, malonų ir jiems įdomų pasaulį.

Ispanai jaunuoliai nori kurti

Ispanijos jaunimas, kaip minėjome, siekia aktyviai prisidėti prie naujo, modernaus ir pasiekiamo pasaulio sukūrimo, tačiau šis jo veržlumas ir kūrybingumą nevisados eina tiesia vėže. Ispanai jaunuoliai ar jaunuolės yra sunku orientuoti politikoje, nes daugiausiai tūkstantį metų viešpatavusios Ispanijoje įvairios karalių dinastijos nei kiek nepasitaravo, net kliudė, ispanų jaunumenei susidaryti rimtesnę politinę — demokratinę sampratą. Nors užsieniečiai atrodė kontrastas, bet ir dabartinis Ispanijos režimas pradėjo šiek tiek laiduoti savo krašto jaunimui demokratiškesnę politinę aplinką ir atėiti. Jos, žinoma, dar nepasiekios, o tik siekiamos daug smarkesniu žingsniu, negu monarchijos laikais. Būdinga dabarties ispanų jaunimui — jis nepriima jokių patarimų iš praeities. Susaugusi ispanai jaunuoliai negali nei patarti, nei nurodyti. Jaunasis ispanas ar ispanė stengiasi viską sava galva "iš nieko" kurti ir savomis išgalėmis vadovautis gyvenime. Užtat labai dažnai ispanai jaunuoliai išsprunka iš lūpų išsireikšimai: "Mes, jaunieji, manome, mes norime... mes reikalaujame..."

Ispanų jaunimo viltys ir pavoja

Ispanų sociologai, pedagogai, politikai, dvasios vadai ir mokytojai savo jaunimo neramumė išvelgia pavojų, ypač pasiprie-

Anatolijaus Kairio scenos veiksmų laimėjimai — trys viename pakete — neleidžia nustepti tik laimėtai laurais, bet įpareigoja išsiaiškinti ir Kairio rašymo pasakytas, kurios išskiria jo veikalus iš kitų. Tuo tarpu, turėdami jo premijuotą komediją "Viščiuku ūkis", tarsime žodį, kad ir mėgėjiškai, apie tą vaidinimą.

Ivadiname žodyje Vytautas Bagdanavičius labai taikliai pareiškė, kad komedija "sutelkia į vieną židinį visą eilę mums labai aktualių problemų". Ir autorius savo vaidinimą pavadino "satyrinė komedija". Tose abiejose sąvokose atskamba mostas ir aktualija. Įvedamasis žodis, kaip ir vaidinimo apibūdinimas, apriboja vaidinimo turinį iki reakcijos ir aplinką. Kaip visad, reakcija ir aplinką — ar scenoje, ar dailėje — yra viena iš labiausiai sėkmingų priemonių pagauti šios dienos žmogaus dėsinius ir išspręsti šios dienos išskeltai problemai. Tačiau ryšys kūrinių su šia diena, naudingas kūrinių kaip atrakcija, irgi trunka tik šia diena; ir ryt dienos sferą kūrinyje perkeliama jau tik kaip savo bendralaikiams būdinga, o anūksams nebeaktuali seniena. Labai pavojinga surišti kūrinių su aktualija; reikia kažko daugiau, kad toks kūrinyje išliktų ne šios dienos aktualija.

Prancūzų Moljeras ir rusų Ostrovskis — abu buvo ryškūs savo laiku kaip visuomenę raizgantys satyriškai, tačiau abu autoriai išliko virš laiko. Jie išliko dėlto, kad jų veikaluose būta nesensancinių elementų. Virš aktualijos išliko elementai, bendri visiems laikams, visai žmonijai. Komedijų rašytojas tai privalo įsidėmėti, jei nori sukurti aktualią, bet ir nesensanciją kartu su greitai senstančia aktualija komedija.

"Viščiuku ūkis" problemos mums neleidžia jas pavadinti satyrine komedija. Veikalas užgriebia platesnę ir gilesnę visuomenės analizę. Tai yra graži ir sėkminga pastanga suprasti gyvenybines vaizduojamos visuomenės problemas. Ir pirmą tu problemą yra ne būtini, bet ideologinio lūžio palietimas, kuris atsiveria tarp dviejų kartų, tarp tėvų ir vaikų. Tai amžina tema vaizduoti tėvų ir vaikų santykiams. Kada gi seniai suprato jaunus? Ideologinis lūžis pastato tas dvi kartas į priešų pozicijas.

Ir čia Kairys panaudojo simbolių, alegorijų lengvumą, kapri-

nimo ir nesiskaitymo pavojų. Kaikas mano, kad slapto komunizmo jėgos erzina ispaniškąjį jaunimą prieš politinę, socialinę ir net religinę krašto santvarką ir praktiką. Nereikia manyti, kad Ispanijos jaunimui trūksta religinio, socialinio, idealistinio judrumo ir veržimosi. Ne, jis yra giliai susirūpinęs ne tik savo mokslo, laisvės, sporto, darbo, savo pasiruošimo gyvenimui aplamai, bet ir savo dvasine, moraline ir socialine ateitimi. Giliau religiška išsiamoninė ispanų jaunuoliai ir jaunuolės tikisi, kad visi jų troškimai ir problemos bus išspręstos krikščioniškojo socialinio mokslo šviesoje.

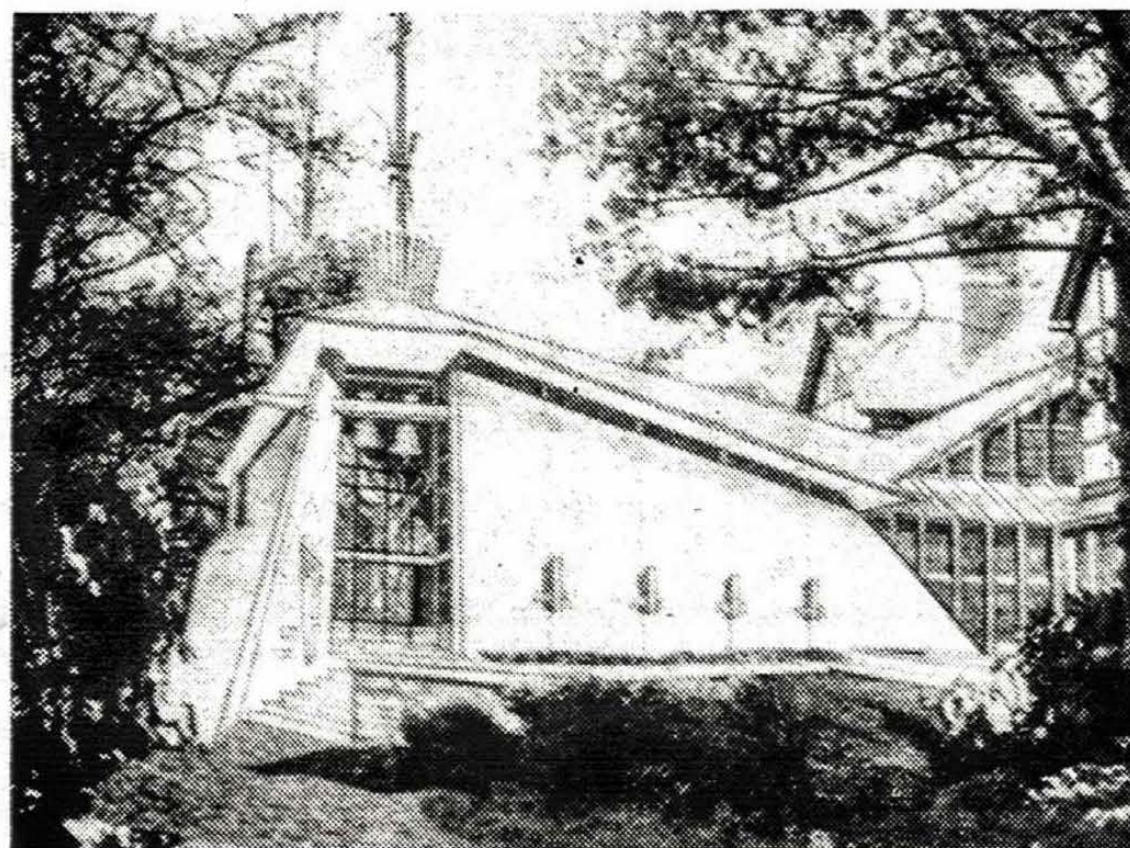

"Viščiuku ūkis" autorius Anatolijus Kairys (dešinėje) ir režisorius Algimantas Dikinis

ziškumą, žaismą ir ideologinio lūžio plotmėje suvedė dvi kartas scenos plotyje. Jau seniau mes su dideliu pasitenkinimu pabrėžėm, kad Kairys su Sifzo pastangomis stumia mūsų sceną į naują sferą. Tačiau pastūmėti sceną į naują yra sunkiau, nei parašyti knygą ar eilėraštį. Scena turi tarpininkus, aktorius, žiūrovus. Nugalėti jų inertiškumui reikia didelių pastangų. Reikia juk pakeisti tradiciją — scenos žmonių, žiūrovų ir net vertintojų požiūrį. Todėl reikia prileisti, kad veikalai netaip pastatomi, kaip juos užmato autorius; netaip ir primami, kaip to reikėtų laukti.

"Viščiuku ūkis", ypač pirmasis veiksmas, atskleidžia taip lengvai, natūraliai ir veiksmiai (pirmas žingsnis pagauti žiūrovui), kad jame pamatome ir problemos sunkumą, ir įvairius gyvius personažus. Antras ir trečiasis veiksmas jau atliepia slypną po satyrinio apdangalo tragediją. Personažai ryškiai perėina į alegorijas, galbūt ir tam tikrus simbolius. Ir toliau siužetinė personažų kova (neišvengiamas užuomazga ir atomazga) virsta simbolių kova. Surealinta idėjų abstrakcija ir suasmenintas simbolių įkūnijimas yra ryškūs antrojo ir trečiojo komedijos veiksmų bruožas.

Čia glūdi autoriaus laimėjimas — panaudoti aktualią nesens-

Lietuvių Tėvų pranciškonų Kennebunkporte statomos koplyčios vakarinis fasadas. Projektas inž. dr. A. Kulpavičiaus

tančių ideologinių lūžių vaizdavimui.

Trečiojo veiksmo pabaigoje nurodoma: "... ir realybę grįžtama dešimties sekundžių sustingimo poza..."

Galbūt tai nuolaida žiūrovui. "Viščiuku ūkis" toli gražu negrįžti ir realybę nei per dešimt sekundžių, nei per šimtmečius. Užmirškime čia realybę. Greta alegorijos, paslėptos daugelyje afonimų, greta simbolių, sustojusių ne tik už dekoracijų, bet ir už žodžių, — realybė yra nekvesta viešnia. Traktuoti scenoje "Viščiuku ūki" realiai, reikštų nužudyti veikalą.

Jeigu neprateisime alegorinių prielaidų iki jų nesėdimo, šios dienos alegorija patenkins mus tik šios dienos prasme. Taip viščiukų raudonėjimas mums suprantamas eiline prasme. Meskos pasirodymas irgi dvelkia šios dienos laikraštine aktualija.

Tačiau žūklė giliuose vandenyse labai reikalinga Kairio komedijoms suprasti. Labai svarbu, atiduodant duoklę satyrai, aktualijai ir besukbančiai pro šalį alegorijai, turėti įmestą inkarą į gyly, kur nepasiekia paviršutinis vėjelio raibuliavimas. Žiūrėdamas į tariamą aktualijų konfliktą, i kandią šios dienos satyrą ideologinių lūžių, konfliktų, atomazgų ir amžinų užuomazgų aspektu su pasitenkinimu gali spėti, kad autorius Kairys savo pastangomis rasti naują sceną, naują žiūrovą ir naują aktorį-režisorių atkakliai kultivuoja novatoriškus laurų ūkį mūsų sceninėje literatūroje.

Iki šiol jo pasirodžiusiems veikalams tinka motto jo trijų veiksmų dramų pavadinimas "Gėlė ir uola" (Aidai, nr. 2, 1964).

Tai amžinojo kontrastų koegzistencijos drama. Ar galima tame chaos, tose priešybėse surasti darną? Ar harmonijos troškuly visad paliks tik iliuziją? Gėlė ir uola ir tai neatsako, jos tik dramatišką kiekvieną savo individualumą. Neatsako savo dramose ir pajudintą ir saudrintą problematiką ir Kairys. Daryti išvadas autoriui neprivalu.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

SILUVOS MARIJOS KOPLYČIOS Vasingtone įrašai patvirtinti šventos ikonografijos komisijos. Koplyčioje bus tik vienas įrašas anglų kalba arkoje virš altoriaus. Žodžiai bus paimti iš Sibiro lietuvių maldaknygės: "Marija, guoski vaikus šalies aplaistytos krauju ir asaronis". Visi kiti įrašai bus lietuvių kalba: vienoje sienoje "Apsaugok Augščiausias tą mylimą šalį"; antroje — "Iš praeities tavo sūnūs te stiprybė semia"; užkalinėje sienoje — "Dieviui ir tėvynei". Lubose po paveiksiais — Trakai, Aušros Vartai, Žemaičių Kalvarija, Pažaislis.

FILMAS "AUKSO ŽASIS", kurį suvaidino lietuviai aktorai, režisuojant B. Pūkelevičiūtę, jau visai baigiamas. Cikloje jis bus galima pamatyti gruodžio 4 ir 5 d.d. Mažajame McCormick Pl. teatre.

IKURTAS NAUJAS INSTITUTAS. 1965 m. birželio 14 d. Romoje, prie LKM Akademijos, įsteigta Lietuvos Istorijos ir Religinės Kultūros Instituto. Centro valdyba tos dienos posėdyje priėmė instituto statutą ir patvirtino instituto vadovybę: direktorius kun. R. Krasauskas, sekretoriai mons. dr. P. Jutulis — istorijos skyriui ir mons. K. Razminas — religinės kultūros skyriui. Instituto būstinės adresas: Via Antonello da Messina 36 int. 3, Roma 10, Italia. Instituto tikslas, nusakytas statute — tyrinėti Lietuvos istorijos ir religinės kultūros klausimus, teikti tam tikslui reikalingą medžiagą, skieisti lietuvišką katalikišką kultūrą lietuvių ir kitataučių tarpe.

NAUJI L. KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS ŽIDINIAI. Po VI suvažiavimo Niujorke 1964 m. rugsėjo 5-7 d. Akademija plečia toliau savo židinį tinklą. 1964 m. gruodžio 16 d. įsteigta naujas židinis Toronto, Kanadoje. Šiam židiniui vadovauti išrinktas dr. J. Sungaila; židiniui priklauso 9 nariai. Jauniausias LKMA židinis įsteigtas Daytone 1965 m. sausio 24 d. prof. dr. V. Bieliausko ir kun. dr. T. Narbuto iniciatyva. Jam priklauso 10 narių. Židinio vadovybė sudaro: pirm. prof. dr. V. Bieliauskas, vicepirm. dr. Z. Prūsas, sek. kun. dr. T. Narbutas. Abiejų naujų židinių įsteigimą ir vadovybes centro valdyba patvirtino savo posėdyje š.m. birželio 14 d.

L. K. MOKSLO AKADEMIJOS centro valdyba 1965.VI. 14 d. posėdyje priėmė ir Akademijos narius: dr. Danutę Gražina Bieliauskienę (Cincinnati), gyd. Aldoną Dyšienę (Dayton), gyd. Aldoną Mariją Drukeiniene (Dayton), gyd. Edmundą V. Drukeinį (Dayton), dr. Vyta Gylį (Itasca, Ill.), dr. Juozapą Benediktą Jeromę (Jančauską) Chicago, chemiką Steponą Kairį (Toronto), kun. lic. Kazimierą Kuzminką (Lawrence), gyd. Valeriją Masilionienę (Dayton), Juozą Masilionį, MD (Dayton), kun. Norbertą Pakalnį, AM (Brooklyn N.Y.), mokyt. Antaną Rinkūną (Toronto), dr. Juozą Sungailą (Toronto), gyd. Aldoną M. Užupienę (Toronto), p. Povilaniene (Montreal).

AKADEMIJOS LEIDINIAI. Artimiausioje ateityje pasirodys dr. LKMA leidiniai. Tai prof. dr. A. Kučo parašyta kunigo A. Staniukyno monografija, kuri jau baigiama spausdinti (spausdinimo išlaidas padengia prel. L. Mendelis), ir LKMA Metraštis. Tai bus vertinga ir stambi knyga per 300 psl.

IS L. K. MOKSLO AKADEMIJOS mirtis išskyrė du narius. Lietuvoje 1964.XII.18 mirė prel. prof. Pr. K. Raitis, mokslininkas-filosofas ir teolo-

gas, o Amerikoje 1965.VI.15 d. mirė prof. dr. Bronius Bašys, biochemikas, pasiekęs tris mokslinius darbus.

"TAUTOS PRAEITIES" antrojo tomo antroji (VI) knyga jau spausdinama. Tiekiamas mokslinė medžiaga septintajai knygai. Jas gaus prenumeratoriai. Seštajai knygai yra pateikę mokslines studijas: prof. J. Jakštas, J. Dainauskas, prof. S. Dirmantas, mons. dr. J. Bičiūnas, prof. I. Končius, kun. dr. K. Matulaitis, V. Liulevičius, prof. J. Rugis ir kiti. Knyga turi per 200 psl. teksto; iliustruota. Leidėjas — Liet. Istorijos Draugija.

OKUPUOTOS LIETUVOS

KŪRYBINIO JAUNIMO STOVYKLA, kurioje dalyvavo jaunieji literatai, kritikai, kompozitoriai, aktorai ir dailininkai, buvo suorganizuota Rumšišks pusnyne ant Kauno marių kranto. Didžioji pokalbių dalis buvo skirta literatūrai, daliai, baletui, muzikai. Literatai stengėsi atsakyti į klausimus, ar rašytojas pakankamai giliai braunasi į žmogaus sielos gelmes, o menininkai išsklėdė konkrečių pasiūlymų atečiai. Meno populiarinimui reikia daugiau pedagogų ir specialių pamokų mokyklose. Tada gausiau būtų lankomos koncertų ir teatrų salės, daugiau jaunimo ateitų į dailės parodas. Stovyklos dalyviai surengė du koncertus visuomenei ir du menininkų pasirodymus stovyklautojams. Pasikaitininkų tarpe buvo dail. A. Žmuidzinavičius, ekonomikos instituto direktorius K. Meškauskas, fizikos-matematikos instituto direktorius J. Požėla. Su kompartijos atstovais stovyklą aplankė Rojus ir Jieva Mizaros, karinis komisaras P. Petronis ir kiti sovietinės propagandos atstovai.

ŠIAIS MOKSLO METAIS ir Sovietų Sąjungos augštas ir specialiasis vidurines mokyklas iš Lietuvos siunčiama 150 studentų. Maskvos I. Gubkino vardo dujų ir naftos chemikalų pramonės institutas paruos naftos bei dujų telkinių geologijos ir žvalgybos specialistus. Voronežo universitete bėsimieji geologai studijuos išsėmusi telkinių pajėškas ir žvalgybos geofizinius metodus. Ekonominės kibernetikos bus mokomasi Leningrado universitete, o Kievo politechnikos institutai studentams padės įsigyti dielektrikos ir puslaidininkų specialistų diplomus. Šioms specialybėms trūksta mokslo įstaigų Lietuvoje. Tačiau savotiška staigmena yra kompartijos nutarimas siųsti studentus į Maskvą studijuoti... filosofijos. Matyt, norima paruošti stipresnį marksistų.

TELSIŲ KRASTOTYROS MUZIEJUS JE surengta paroda, lankytojus supažindinanti su žiląja krašto praeitimi — nuo pirmųjų žmonių atsiradimo iki Lietuvos valstybės sukūrimo ir kryžiuočių ordino sutriuškimo. Parodoje pirmą kartą išstatyti Siraičių, Juosodės, Maudžiūrų kapinynuose, Vienragių pilkapiuose, Paplinio gyvenvietėje archeologų atkasti radiniai. Lankytojų dėmesį patraukia Sarnelės kaime rasti akmens amžiaus durkliai ir kirvis, Paplinio gyvenvietėje aptiktas metalo lydymo krosnelė, darbo įrankiai, Maudžiūrų kapinyne atkasti geriamojo rago apkaustai. Antropologų V. Urbanavičius pagal Maudžiūrų kapinyne rastą kaukolę atkūrė V š. lietuvių kario galvą. Parodos eksponatai lankytojus supažindina su minėtojo laikotarpio žemdirbyste ir verslų istorija, amatų vystymusi, kursų, žemgalių ir žemaičių tuometine kultūra.

V. Kst.

Keturi dabartinės Lietuvos poetai

JONAS VĖLAIKIS

JUSTINAS MARCINKEVICIUS

Marcinkevičius neabejotino talento poetas ir galbūt vienas populiariausių rašytojų dabartinėje Lietuvoje. Jo gausi, nors labai nelygi meniniu atžvilgiu poezija išleista šešiose knygose (neskaitant apysakos "Pušis, kuri juokėsi" ir dviejų rinkinių vaikams: "Prašau žodžio" (1955), "Dvidešimtas pavasaris" (1956), "Kraujas ir pelenai" (1960), "Publicistinė poema" (1961), "Rankos, raikančios duoną" (1964) ir "Donelaitis" (1964).

Debiutinis rinkinėlis "Prašau žodžio" imponuoja giedria pasaulėjauta ir melodinga eilių technika, kartais labai artima mūsų liaudies dainoms. Pvz. eilėraštį "Kažko vis trūksta" (dažnai dainuojama ir išeivijos jaunimo) mylimosios ilgesys ir svajonės turi ryškų liaudies dainų melodijos ir nuotaikos charakterį. Kitais atvejais mažai tenulstos nuo sovietinėje poezijoje vyrausio tematinio ir forminio šablono.

"Dvidešimto pavasaryje" bando poemos žanrą, perduodamas aprašomuoju tonu studentų gyvenimo nuotaikas ir politinius konfliktus. Dažnai išsileidžia į sausą retorinį pamokslavimą ir neva sovietinė romantika. Kaikurie poemos fragmentai pasižymi nerimastinga, subtilia lyrika ir, jau apvaldyta, lakia ir lengva eiliavimo technika.

Poema "Kraujas ir pelenai" pasirodė keliomis laidomis ir net išversta į kitas kalbas, nors meniniu atžvilgiu nėra literatūrinis stebuklas. Poemoje netiesiogiai vaizduojama Pirčiupio tragedija, apžvelgta iš sovietinio marksizmo perspektyvos. Kaikuriose poemose dalyse, o ypač ideologiniuose samprotavimuose, apstoka banalaus ir prozaiško elemento. Tačiau būdamas artimas kaimo gyvenimui, Marcinkevičius pajėgia prasiskverbti į kaimiečio minčių ir jausmų pasaulį ir, nors tradicine, bet ekspresyvia meline išraiška, išskirti nekalto žmogaus tragediją. Kasdieniniai kaimo darbai ir gamtovaizdai įgauna dramatišką lyrinį charakterį, o žmonės supa savotiškai elegantiškos atmosferos, kilusios iš realistiškos, romantiškos ir neryškiai panteistinės kaimo aplinkos. Pvz. kaimo vakarų atmosfera:

Ak, tie kaimo vakarai!
Jų neapsakomas ramumas!
Kada širdis garsų pilna
Skambėti ima kaip daina,
O jai atliepia kitos širdys;
Kai saulei nusileidus, širdis
Tik nebyli širdžių byla... (10 psl.).

Arba miškas, saulė ir bundantis kaimas
tarytum įgauna gyvastį:

Virš pamaldžiai didingo šilo
Nužarstęs rūką į šalis,
Tarytum paristas iškilo,
Ugninis saulės kamuolys.
Čia, besistiebdamas į dangų,
Jį pušys paėmė ant rankų.
Bet, nusidėginę rankas,
Jos dar aukščiau jį pametėjo.
O per kuplias pušų šakas
Skausmingas drebulys nuėjo.

O žemė kėlėsi tą rytą
Rasos per naktį išpilta.
Vaga, per lauką išvartyta,
Garavo it riekė šilta.
Jau sugirgėdėjo kaimo svirtys,
Nubrido kaimėnė keliu.
O kaminai pradėjo girtis
Kiekvienas savo dūmeliu (79—80 psl.).

Pažymėtina degančio kaimo, o ypač mirties scenos ir žmonės, įaugę į šurkščią kaimo kasdienybę. Paprasti kaimiečiai per sudramatintą įvykių eigą išauga ir nemarius asmenybes, ir poemos pabaigoje — mirties momentuose — tampa žmogaus tragiškumo simboliais, tarytum liudijantys žmogaus nenugalimą gyvastingumą ir žmogaus išikimybę žmogui. Palyginus "Kraują ir pelenus" su Mielėlaičio poema "Žmogus", dar labiau išryškėja Marcinkevičiaus poemos pranašumas, nes Mielėlaičio žmogus tėra manekenas, nors su komunistine etikete ir apibertas su perlatyvais bei imantriais palyginimais. Marcinkevičius įvykius ir nekalto žmonių tragediją pajėgia perkelti už laiko ir vietos sąvokų. Pvz. degančios motinos scena yra tiek subendrinta ir susimbolinta, kad tampa amžinosios Lietuvos simboliu:

Jėjus Motina, lyg niekur nieko,
Pataisė lovą ir nuvalė stalą,
Visus paprašė atsistėti. Pati
Kaip atstojto asloj — taip ir liko.
Jos basos kojos gėrė žemės vėšą
Ir skverbėsi kaip šaknys į jos gelmę
Ten, kur granito padėrės klojosi,
Kur geležis tekėjo žemės gyslom.

Liepsna pradėjo glostyti jos plaukus,
Paskui nuvilko jos lininį rūbą,
Bet jos paties nepajėgė praryti.
Nes ji tada jau buvo Lietuva:
Tiek kartų deginta — ir nesudeginta,
Tiek kartų saudyta — ir nesuauodyta.
Kada nuo karščio perplūso asla,
Tai pasirodė, kad jos kojos — šaknys
Įaugę buvo į granitą. Gyslom
Tekėjo žemės kraujas — geležis (123 psl.).

Panašiai subendrintą nemarumo prasmę yra įgavę ir kiti charakteriai; pvz. nušautas artojas kas naktį ateina į dirvą, "atsiraito kelnes / Persižegnoja ir arią" / Miręs sėjėjas ir toliau sėja griukius, pavirtusius į "gyvas, žaižaruojančias žarijas".

Vertinant "Kraują ir pelenus" meniniu mastu, vargu ar poema prilygtų mūsų taip negausiem geriesiems poemos žanro veikalams.

"Publicistinėje poemoje" Marcinkevičius siekia pagrindinių sąvokų (žemė, motina, saulė, meilė, duona, Tėvynė, darbas, revoliucija) naujo, tikraus sovietinio aptarimo bei atnaujinimo. Jis pradeda su ryškia abstrakcija materialistine samprata, bet poeto emocijų ir minčių primėžę jį šiek tiek perkeičia ir suasmeninama. Pvz. žemė išreikšta įvairiais įvaizdžiais ir metaforomis tampa tarytum gyvybės šaltiniu, melės išikūnijimu: "iš jos gelmių eina paslaptinga augimo galia", "lai ko mus savo glėby amžina mūsų motina — žemė", "meilė — šventa dovana, kuri taipgi pareina iš žemės". Tėvynės sąvoka yra tiek subendrinta ir sudvasinta, kad įgauna panteistinį pobūdį: "Šioje žemėje niekas nepareina / po mirties "jūs tik tapstite saulės šviesa" / ir gerų spindulių jūra pasiliesite / virš savo tėvynės". Net tokios sąvokos kaip revoliucija tarytum tarnauja žemei, o ne komunizmo statybai (sovietų kritikai tame įžiūrėjo poeto nutolinimą nuo "tikrovės").

Ugnis — revoliucija,
Gydanči žemės gėdą ir kančią
Ir pilniausiai išreiškianti
Jos ilgesį

būti dora ir švaria (57 psl.)

Marcinkevičiaus sąvokų poetiškai publicistiniam pobūdžiui išryškinti duodame ištrauką apie duoną:

Žemė ir saulė —
duonos kūnas ir kraujas.
Tik per duoną žmogus
suleidžia šaknis į šią žemę
Ir galva užvertęs,
ilgesingai žiūri į saulę.
O pilki vyčiai —
Tos gyvosios žemės raketos,
Apsvaigę arimų kvapu,
Vis šauna ir šauna į dangų.
Nešdami amžina žemės troškimą
susiliesti su saule.
Ar ne šito troškimo
kupinas rugio grūdus,
Kai įsiai, atsispyręs į žemę,
Savo stiebą į saulę meta? (24 psl.)

Meninių atžvilgiu poema labai nelygi. Šalia vaizdinių posakių ir net lyrinio fragmentų priterpiamos deklaratyvios arba beveik išitaisi prozaiškos frazės. Atrodo, jam neužteko emocinės šilumos arba tikrai minties ir jausmo balanso, kad galėtų suldyti poemos žanre publicistinė ir poetinė išraiška.

Poema "Donelaitis" formos ir estetiško atžvilgiu yra tėsines "Publicistinės poemos", kur arko, kardo, varpo palyginimais ir Marcinkevičiui būdinga poetine retorika aptaria Donelaičio sąvokos prasmę. Rezultate Donelaitis tampa vienu sovietinės heroikos atstovų. Poezijos rinkinyje "Rankos, raikančios duoną" vyrauja ankstyvesniuose eilėraščiuose naudotos įvaizdžių ir motyvų variacijos ir tas pats poetinis sąvės ir gyvenimo apmastymas. Eilių ciklas apie Ameriką esme labai artimas sovietinių turistų išpuodžių atpasakojimo šablono: poetas, nusteibintas technikos pažanga ir gyvenimo tempu, visur įžiūri dvasinį skurdą ir klasių skirtumus. Aplamai, po "Kraujo ir pelenų" ir "Publicistinės poemos" Marcinkevičius neatskleidė naujų poezijos klodų nei išraiškos, nei pasaulėjautos atžvilgiu, neskaitant paskirų niuansų, įvaizdžių ir asociacijų. Jo laki ir ekspresyvi eiliavimo technika palaipsniui įgauna trefaretinį pobūdį.

Bus daugiau)

Mann & Martel

REALTORS

2320 Bloor St. W.

Tel. RO 2-8255

EGLINTON — OAKWOOD

Naujas modernus 3-pleksas. Viso 17 kambarių, vandens-alyvos šildymas, platus įvairiausias, vieta 3 masinoms pastatyti. Kilimai, alumininiai langai ir kiti priedai. Artini susietikimo ir krautuvės. Geros nuomos. Pila kaina \$87,500.

BLOOR — JANE — BUNGALOW

\$5,900 įmokėti, atskiras mūrinis 7 kambarių namas, privatus įvairiausias ir garažas. Vandens šildymas, didelis kišpas ant upės kranto. Moderniška virtuvė, gražūs kambariai, kilimai ir graži aplinka.

QUEBEC — BLOOR

\$10,000 įmokėti, 7 kambarių, 2-jų augstų gražus namas su garžu ir plačiu įvairiaumu; moderniška didelė virtuvė, nauja krosnis, viena atvira skola balansui; visai arti Bloor ir High parko.

ST. CLAIR — OAKWOOD

\$4,700 įmokėti, 8 kamb. dviejų augstų mūrinis namas. Dideli kambariai, 2 moderniosios virtuvės ir naujai įrengta vonia.

SWANSEA

\$4,900 įmokėti; atskiras, mūrinis gražus plytų namas. 7 dideli kambariai, moderniška virtuvė, gražus kiemas. Prašoma kaina \$18,500, gal ir mažiau.

SWANSEA — BLOOR

\$3,700 įmokėti, atskiras, mūrinis 6 kamb. namas, dvi virtuvės. Į garažą lengva įvažiuoti. Visai arti Bloor ir tuoj galima užimti.

BLOOR — QUEBEC

\$3,400 įmokėti, 7 kamb. dviejų augstų mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, didelis kiemas. Vieno skola balansui, už mėnesio galima užimti. Platus įvairiausias ir garažas.

BLOOR — BERRY RD.

\$10,000 įmokėti, gražus rūpių plytų apartamentinis pastatas — fourplex, tik 8 metų senumo su 4 garažais ir privatu įvairiaumu. Kiekvienas butas po 2 miegamus, didelį kambarį, patogus išnuomoti. 5% ilgalaikis mirtigūnas. Geros nuomos. Visai arti susisiekimo ir krautuvės. Labai geras pirkiny.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO 2-8255

Namų telef. LE 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiam skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mūsų pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

SPORTAS

HAMILTONO "KOVO" ŽINIOS

Z. Stanaitis žaidė šio miesto kaneidžių stato teniso rinktinėje prieš Flint (JAV) miesto komandą. Iš penkių galimų Hamiltonui jis iškovojo 4 taškus.

Lauko teniso sekcija nesnaudžia. Be seniau žinomų žaidėjų, didelę pažangą daro jaunieji. Dažnai varžybose tarp kaneidžių dalyvauja žinomas krepšininkas L. Meškauskas ir R. Žilinskas. Pastarasis jaunių klasėje ligi 16 m. amžiaus išsikovojo Hamiltono meisterio vardą. Gaila, kad nėra rungtynių su kaimyniniais lietuvių sporto klubais, kadangi jie šią sporto šaką mažai kultūvuoja. A. G.

XI KANADOS LIETUVIŲ DIENOS SAUDYMO RUNGTYNIŲ REZULTATAI

22 kalibro šautuvais

I vieta (komandinė) Toronto šaulių Pūtvio kuopa 1710 iš 2700 galimų; II — St. Catharines ramovėnai 1223 t.; III — Hamiltono klubas "Giedraitis" 1210 t.

I vieta gulom VI. Rukšys, Toronto,

II — G. Artiškis, Toronto.

I vieta klūpom G. Artiškis, To-

ronto, II — VI. Rukšys, Toronto.

I vieta stadiom B. Savickas, Toron-

to, II — VI. Rukšys Toronto.

Daugiausia taškų per 3 padėtis su-

rinko VI. Rukšys.

Medžiokliniai šautuvais

I vieta (komandinė) Hamiltono

klubas "Giedraitis" 439 taškai iš 500

galimų; II — Toronto medž. klubas

"Tauras" 401 t.

Individualiniai šaudymais

I vieta P. Šimkevičius, Hamilton,

93 taškai iš 100 galimų; II — V. Sas-

nauskas, Hamilton, 91 taškas; III —

E. Kuchalskis, Toronto, 90 taškų.

Kanos rajono vyr. skaudų sąskry-

dis įvyks rugsėjo 18-19 d. Prisiškie-

parapijos muzikos studijoje, į kurį taip

pat pakviestos Buffalo ir Rochesterio

vyr. skaudės. Sąskrydžio atidarymas —

šeštadienį, 12 val. Programoje — pa-

skaitos su diskusijomis; vakare numat-

tytas linksnavakaris - arbatėlė. Sek-

madienį 10 val. Mišios, po kurių suža-

viamas bus tešimas toliau. Į sąskry-

dį jau sutiko atvykti ir praveisti pa-

šnekesius ps. Ilona Gražytė iš Montre-

alio, s. E. Sakienė iš Buffalo, ps. Dalia

Talat-Kelpaitė iš Chicago.

Kanos rajono vyr. v. s. Vyt. Skrin-

skas ilgametis savitaisyje lankė-

si Chicago, kur aptarė skautiškus rei-

kalus su L. S. S-gos pirmosios pirm. v.

s. Korzanu ir B. V. S. j. s. Br. Juode-

liu.

Prasidėjo mokslo metams, praside-

da ir skautiškas veikimas. Draugin-

kai šauks savo narius sueigoms ir pri-

ims naujus. Tėvai, kurie norėtų įrašyti

savo sūnus į Lietuvos Skautų Sąjungą,

prašomi kreiptis į draugininkus. I šios

vilkiukų draugovės v. s. V. Stukienę

ME 3-0513; II — ps. P. Gotceitas 766.

Smarkios liūtys Italijoje nusiau-

dė kraštą ir padarė daug nuostoi-

lių: žuvo apie 50 asmenų, sugriau-

ta 2.500 namų. Audros pelietė ir

Romą. Popiežius Paulius VI bri-

do per gilų purvyną Romos prie-

miesčiuose lankydamas nelaimių

ištiktus darbininkus.

LENKŲ LAIKRAŠTIS APIE PABALTIJŲ

"Głos Polski", lenkų laikraštis, išeinąs Torontose, 35 nr. pirmame puslapyje didoka antraštė skelbia: "Augstiausias laikas išlaisvinti Maskvos pavergtas tautas". Jis primena žinią, kad JAV-se 10 senatorių su J. Dodd priešakyje pateikė rezoliuciją, sakantį, jog JAV kongresas turi rūpintis Baltijos kraštų — Lietuvos, Latvijos, Estijos išlaisvinimu. Esą JAV prezidentas turi kreiptis į leidyklą, valdines ir privates, spausdinančias žemėlapius, kad juose tie kraštai būtų pažymėti kaip nepriklausomi. Redakcija nuo savęs priduria nusistebėjimą, kad Amerikos leidyklos, spausdinamos žemėlapius, Pabaltijo kraštus žymi kaip sovietinės respublikas, nes JAV jas pripažįsta nepriklausomomis. Si rezoliucija, pasak laikraščio, esanti nepaten-

kinama JAV vyriausybė turinti kitų galimybių ir veiklos priemonių, kurios galėtų paveikti, kad Sov. Sąjunga pasitrauktų iš tų okupuotų kraštų. Ir kodėl gi ligi šiol Baltijos kraštų klausimas nebuvo iškeltas Jungtinėse Tautose? — klausia laikraštis. Kodėl ligi šio laiko laisvysis pasaulis taip mažai žino apie Kremiaus siautėjimą tuose kraštuose? Kodėl Amerikoje vyksta demonstracijos prieš amerikiečių politiką, bet nėra demonstracijų už sovietų užgrobtų žemių grąžinimą? Amerikinė spauda esą paskelbė minėtą senatorių rezoliuciją su vienos skilties antrašte, o galimybę paduoti kviečius sovietams — didelėm antraštem ir ilgais išvedžiojimais. Ar doleris Amerikos spaudai turi didesnės reikšmės nei pavergtų tautų laisvė?

Lietuvių skautų veikla

Lietuvos Skautų Sąjungos vadų ir vadovų "Tėviškės" stovykla atsiuntė iš Romovos, Ontario, Lietuvos gen. konsuliu dr. J. Zmuidzinui labai gražų skautišką sveikinimą, už kurį jis reiškia Didž. Gerb. stovyklos viršininkui V. S. J. Vaišniui, S. J. bei visiem pasirašiusiems gilią padėką ir taria — Bu-

2059; III — s. J. Dambara 536-1433. Skautų — ps. E. Kazakevičius OX 4-6576; jūros jaun. sk. v. VI. A. Empakeris 239-1760; jūros skautų ps. P. Butėnas. LE 4-8614; oro skautų — ps. G. Stanionis RU 1-7861. Pradžioje metų atėję į vienetus jaunuoliai lengviau praeina metų programą ir neapsunkina vadovų.

Lietuvių Dienos širdis — "Čiurlionis"

(Atkelta iš 1 psl.)

Dirigento žodis

Tėvai pranciškonai savo patalpose surengė čiurlioniečiams priėmimą. Jo metu buvo pasakyta visa eilė kalbų. Į jas atsakė dauguma Čiurlionio Ansamblio vadovų A. Mikulskis taip dėstė: Čiurlionio Ansamblio yra kultūrinių partizanų būrys. Jo niekas oficialiai ir tą darbą nekvieta, niekas jo nesulė. Jis gimė savaimingai iš Lietuvos stichijos, iš jos gelmių. Aš buvau pirmasis, kuris įžiebė žvakelę. Girtis neturime ku; duodam savo tautai, ką galime. Čiurlioniečių entuziazmas didelis. Jie labai daug aukojasi. Esu laimingas, kad mano balsas neliko tyruose šaukiantis, kad su manimi ejo ir kiti. Esu vienas laimingiausių vadų, nes turėjau ir turti gerą armiją. Atvirai galiu pasakyti, kad vargu ar kas nors taip kruvina, taip atkakliai dirba kaip Čiurlionio Ansamblio. Baigdamas maestro išreiškė padėką Liet. Dienos rengėjams ir svečiams, kartu pabrėždamas, kad moralinė parama esanti pagrindinis čiurlioniečių atpildas bei padrasinimas. Jis su ponia buvo apdovanoti gėlemis nuoširdios padėkos ženklais.

Sportinės rungtynės XI Kanados Lietuvių Dienoje netruko ir sportinių rungtynių. Buvo surengtos FASKO rėmuose futbolo ir šaudymo rungtynės. Penkioliktosios ŠALFAS futbolo rungtynės įvyko rugsėjo 5 d. Heidelbergo stadione. Į gerą vokiečių klubo sporto aikštę išbėgo Niujorko Atleto ir Chicago Litanicos vienuolikės. Tai pajėgiausi lietuvių futbolo vienietai Š. Amerikoje. Deja, nebuvo lemta sulaukti tikro ir gero žaidimo, nes nuo pat pradžios ėmė lyti ir per visą žaidimo laiką gana smarkiai lijo. Rungtynės aiškia pasekme 4:1 (3:1) laimėjo čikagiečiai.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ — sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, įrodžiusi galia sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarbės tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebantią sutraukti hemorojus bei skausmą. Ji per kelias minutes sužiedina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimų atvejais, švelnėjant skausmams, įvykdamo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo tokie nuostabūs, kad šis pagreijimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pinigai bus grąžinti, jei nebūsite patenkinti.

DAUGIAU PREKIŲ IR MAISTO PRODUKTŲ PASIRINKIMUI

DABAR

Siųskite pinigų į USSR

Tegu jūsų mylimieji patys pasirenka.

PILNAI GARANTUOTA. TURI

BANKŲ DEPARTAMENTO

LEIDIMĄ IR APDRAUSTA IKI

\$20,000.00.

Mūsų firma yra VIENINTĖ, ku-

ri visada siūnoma persiuntinėti gerą

pasirašytą KVITĄ. Pristatoma

per dvi savaites. Jokių atskaitymų.

Vertė: 9 rubliai už \$10.00.

Persiuntimas: iki \$30.00 — \$2.75,

virš \$30.00 — 10%.

GRAMERCY SHIPPING INC.

744 Broad St. Newark, N. J.

— Prašykite katalogo

angliškai arba lietuviškai.

GRAMERCY SHIPPING CO.

118 E. 28 St., New York

MU 9-0598

Įsteigta 1945 m.

Atdara kasdien 9-5:30;

Šeštadieniais 9-12:30.

REIKALINGAS PARDAVEJAS

DISTRIBUTOR

Jokios konkurencijos. Patarnauti ir

atidaryti naujom sąskaitom savo teri-

torijoje. Užtikrintas investavimas į

smarkiai plintantį plastikos gaminių,

kuris tinka vartoti įvairiems vidaus ir

paviršiaus padengimams. Nereikia va-

kuoti grindų, kai jis yra uždedamas.

Nereikia dažyti, kai jis uždedamas ant

medžio, metalo ar cementinių sienų.

Minimalinis investavimas — \$500.

Maksimalinis investavimas — \$12,000.

Smulkesnį informacijų rašykite ar

skambinkite: Tel. 314-AX-1-1500

PENGUIN PLASTICS CORP.

3411 North Lindbergh Blvd.

St. Ann, Missouri 63074, USA

Kodėl moterys negali būti kunigais?

Vatikano dienraštis "L'Osservatore Romano" aiškina Katalikų Bendrijos nuomonę apie moterų šventinimą i kunigus. Tam proga davė pasaulio bažnyčių tarybos Zenevoje išleista studija "De l'ordination des femmes". Dauguma protestantų bažnyčių atstovų yra už moterims kunigystės sakramento suteikimą. Anglikonai tai laiko imanomu dalyku bent ateityje, o ortodoksai yra aiškiai pasisakę prieš toki bandymą. Vatikano dienraštis šiuo klausimu rašo: "Romas Katalikų Bendrijoje kunigystės sakramentas yra rezervuotas tik vyrams. Tai patvirtina Sventasis Raštas, kuris yra priešingas moterų šventinimams. Mūsų Viešpatis Jėzus Kristus, nors ir buvo lydimas šventų moterų, nei vienos nepasaukė į apaštalių skaičių, net nė savo Motinos. Apaštalas Paulius savo laiške korintiečiams ir kitame — Timotejui aiškiai sako: "moteris bažnyčioje tyli!" Dėlto Katalikų Bendrija nuo pat pradžios kunigystės sakramentą teikia tik vyrams. Moterų pagerbimas kitais būdais. Didžiausia pagarba joms yra išreikšta Dievo Motinos Marijos asmenyje.

R. CHOLKAN & CO. LIMITED REALTORS

2232 Bloor St. West

prie pat Runnymede Rd.

PR. KERBERIS

RO 7-5454

Namų tel. LE 5-1584

SWANSEA — BLOOR, \$3,000 įmo-

kėti, originalus 10 kambarių duplexas, dvigubas garažas.

JANE — BLOOR, \$5,000 įmokėti,

5 kambarių mūrinis viena augstis, užbaigtas rūsys, privatus įvairiausias.

HIGH PARK — RONCESVALLES,

\$6,000 įmokėti, originalus duplexas, vandens alyvos šildymas, garažas su geru įvairiaumu.

MIMICO, apie \$7,000 įmokėti, 4

seimų atskiras namas (4-plex), viskas išnuomota, privatus įvairiausias.

KINGSWAY, \$5-6,000 įmokėti,

puikus visai naujas 6 kambarių vienaugstis, (back split level), 2 didžiuliai gražūs kambariai rūsyje, 2 vonios, privatus įvairiausias.

BABY POINT, apie \$8,000 įmo-

kėti, gražus 7 kambarių namas su privatu įvairiaumu.

GLENLAKE — BLOOR, \$10,000

įmokėti, 10 kambarių per du augstus, plius 3 kambarių butas rūsyje, garažas su privatu įvairiaumu kaip duplexas.

PRINCE — EDWARD — BLOOR,

apie \$5,000 įmokėti, 6 kambarių atskiras namas, plius 2 kambariai rūsyje, garažas su privatu įvairiaumu.

PASITEIRUKITE DEL KITŲ NUOSAVYBIŲ.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

527 Bloor St. West

J. RUKŠA

LE 2-4404

Namų tel. LE 6-9165

RETA PROGA!

\$10,000 įmokėti, 4 krautuvės ir istaigos virtuvė; \$9,500 metinių pajamų. Labai mažos išlaidos (šildymas ir mokesčiai). Turi būti parduotos. Zema kaina.

\$10,000 įmokėti, reguliarus dviejų seimų (duplexas) namas High Park rajone. Abu butai po 6 kambarius. Du garažai ir privatus įvairiausias. 50 metų pločio kiemas.

\$12,000 įmokėti, High Park rajone, naujas trijų seimų pastatas (tripleksas). Didelis kiemas. Garažai ir privatus įvairiausias.

\$20,000 įmokėti, gražus 26 butų pastatas, tik 5 metų senumo. Gražūs butai, parketo grindys, kilimai Koridoriuose, "intercom" sistema. 85x306 kiemas ir privatus įvairiausias. Neaušta kaina.

\$25,000 įmokėti, puikus 15 butų namas labai patogioje vietoje Bloor-Jane rajone. \$22,300 metinių pajamų; investuoti pinigai atneš 6% gryno pelno apmokėjus išlaidas ir mirtigūnus.

\$30,000 įmokėti, tik 4 metų senumo modernus 20 butų pastatas. Prestižinis Bayview rajone. Virš \$28,000 metinių pajamų.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W.

Toronto, Ont.

Telefonai: LE 6-2738, LE 6-2664

Vakarais — HU 9-1543.

GLENDONWYNNE — BLOOR

\$30,000 prašoma kaina, įmokėti \$10,000, vienas atskiras mirtigūnas balansui 10 metų; 8 dideli kambariai per 2 augstus, vandeniui alyva šildomas, geras šoninis įvairiausias, garažas, gražus, lygus sklypas.

BLOOR — EVELYN

\$26,900 prašoma kaina, įmokėti \$8,000, vienas atskiras mirtigūnas balansui; 9 kambariai per du augstus, vandeniui šildomas, šoninis įvairiausias — garažas, 3 vonios, 2 virtuvės, kvadratinis planas.

DUNDAS — RUSHOLME

\$17,900 pila kaina; atskiras, mūrinis duplexas, 2 atskiri butai vandeniui alyva apšildomas, 8 dideli kambariai. Įmokėti apie \$3,000.

Dėl tolimesnį informacijų skambinkite A. GARBENIUI

Sav. B. Saulėnas

Sav. B. Saulėnas

Sav. B. Saulėnas

Sav. B. Saulėnas

Sav. B. Saulėnas

Sav. B. Saulėnas

Sav. B. Saulėnas

Sav. B. Saulėnas

Sav. B. Saulėnas

Sav. B. Saulėnas

Sav. B. Saulėnas

Sav. B. Saulėnas

Sav. B. Saulėnas

Sav. B. Saulėnas

Sav. B. Saulėnas

Sav

APDRAUDA

GYVYBES • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VASARVIEČIŲ • BALDŲ • NELAIMINGŲ ATSTIKTUMŲ • VAGYSČIŲ • VERSLO • LIGOS • BONDŲ • GYDYOJŲ • VIZITŲ • OPERACIJOS • VAIKAMS MOKSLUI TAUPYMAS • MENESINIS PAJAMOS IR T.T.

BALIO MASKELIŲNO AGENTŪRA

MEMBER LIA Namų tel.: 277-0814 (13 METŲ PATIRTIS)

7 Superior Ave., Room 206A, Toronto, Ont. Tel. 251-4864

KELIONIŲ BIURAS

FOUR SEASONS TRAVEL
323 LAKESHORE RD. EAST, Port Credit

V. BAČENAS Visais kelionių reikalais, visame pasaulyje maloniai Jums patarnaus.

Tel. CR 8-7261 • Namų LE 6-4681

KELIONIŲ BIURAS

kelionėms po visą pasaulį.

O. K. JOHNSON & CO. LIMITED

697 Bay Street, Toronto 2. Tel. EM 6-9488

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U.S.S.R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

IVAIRIOS SUDETIETIES MAISTO SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33 SVARŲ. PRAŠOM REIKALAUTI MŪSŲ NAUJŲ MAISTO KATALOGŲ.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 17% svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyvena ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspreisu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turime neaiškumų, prašome klausyti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodusi patarauti ateityje.

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE ST., TORONTO 4, ONT., CANADA

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

Savininkai A. ir S. KALUZA

LIETUVIAI STALIAI

maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

Res. tel. LE 6-5363 K. STRIAUPIS Res. tel. 535-7841 P. JONIKAS

TELEVISION-RADIO-Hi-Fi Service — Dirbtuvė

Tel. 532-7733

Taisome visus modelius T.V., Hi-Fi, Radio, vokiškus stereo, patefonus, transistorius ir kt. Darbas garantuotas, sąžiningai ir nebrangiai atliekamas lietuviu techniku.

T.V. stoties statomos ir taisomos. Parduodame varotas ir naujas T.V. ir H.F.

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi Sav. R. STASIULIS

1736 Dundas St. W.

Taisom šaldytuvus, skalbimo mašinas, elektrines plytas.

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterejos. Priėmęs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. UZBALIS

NEPAMIRSKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! Frank Pettit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į

Bloor Autorite Garage

296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

PLUMBING and HEATING

J. LISIAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairų plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto Telefonas LE 5-5191

VISU ROŠIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS

Dundas Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas. Savininkas STAN MURAS

418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

Taupykite ir skolinkite

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvė "PARAMA"

Būstinė: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario • Telefonas LE. 2-8723

Už sutaupus mokė nuo 4½% iki 5%. Už asmenines paskolas ima tik 7%. Už paskolas — morkičius — 6½%. Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. Visų narių gyvybė apdrausta santuopų dydyje, bet ne daugiau \$2.000.00.

Paramos nariais gali būti kiekvienas lietuvis gyvenantis Kanadoje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną. Išskyrus šeštadienį: šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val., o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tikrai pirmadieniais ir penktadieniais.

Kapuskasing lietuviai pasiilgę savųjų

Ponios Tamošauskienės duotas adresas paskatino užsukti pas Stepa Urbą. Snekučiuojantis atsirado bendrų pažįstamų ir nebeįsėjamos temos priverstė kelią laikinai atidėti. Ypatingas Urbų, ypač ponios, vašiungimas priminė nuotaikingas Kaledų šventes. Urbai išsiilgę didmiesčio lietuviškų naujienų. Jiems įdomu, kas naujo Kanados pietuose ir kaip gyvena kiti tautiečiai. Jie nuosirdžiai pasakojo savuosius rūpesčius ir mažos kolonijos tautinį nepajėgumą. Urbai Kanadoje gyvena jau ilgą laiką. Jų namuose yra įvairių lietuviškų laikraščių. Jie yra pasigėrėtinai nuosirdūs lietuviams, vieni iš pirmųjų atsikviečia į Vokietijos savo pažįstamus. Jie ir dabar tebegyvena tais prisiminimais, kai prieš keliolika metų visa negausi kolonija beveik organizuotai ėjo į stotį pasitikti Žilų šeimos.

Vėliau čia buvo prisiglaudę ir daugiau naujų lietuvių, bet jie nepamėgo tolimosios šiaurės klimato ir iškeliavo į pietus, į gausenes kolonijas. Šiuo metu iš naujųjų čia yra užsilikę tik P. Artiškai.

Lietuvių dauguma čia dirba Spruce Falls popieriaus fabrike ir ekonomiškai gerai susitvarkę.

Iš S. Urbo automobilio buvo įdomu stebėti Kapuskasing upės krante įsikūrusį 12.000 gyventojų miestelį, jo tvarkingumą ir namų spalvingumą. Namai čia daugiausia mediniai ir daugeliu atveju nudažyti net trim skirtingomis spalvomis. Vadinąjį po miestą upės pakraščiais ir fontanu trykstantį centrinę aikštę, neteko pamatyti nei vienos lūšnos ar kiek aplesito namo. To dar negana; S. Urbas pasuko savo automobilį į Remi ežero vasarvietę, kur už 18 mylių yra p. Varnelio vasarnamis. Čia jau laukė pagauta žuvis, vašės ir krantinėje stovinti jaunų Antano Urbo motorinė valtis.

Laikas greitai bėga, reikia tėti kelionę, o šeimininkai nenori apie tai girdėti. Jie jau yra suorganizavę vizitą pas jaukiamame įsikūrusį Izidorą Aboką. Be to, mums reikės pamatyti p. Želį ir naująjį namų savininką p. Artišką. Ryt būtinai reikės aplankyti popieriaus fabriką, kuriame dirba ir, svarbiausia, kad tą popierių mes visi kasdienia naudojame.

Vizitų ir vaišių metu buvo jaučiamas lietuviškas nuosirdumas, sveika, didmiesčio nesugadinta sava siela.

Mažos kolonijos neįstengia surengti viešų minėjimų ir šaukių parengimų. Jie viso to ilgisi, norėtų glaudesnį bendradarbiavimo su kitomis vietovėmis, bet tie neišmatuojami Kanados tolai...

S. Prancišius

AR SUSKILS BELGIJA?

(Atkelta iš 2 psl.)

mokti ir atvirščiai. Nežiūrint tų visų inspekcijų, tėvai daro ką nori. Reikia mokėti apeiti įstatymus! Pasitaiko, kad tėvai yra smarkūs kovotojai už flamandų kalbą, gyvena flamandiskame krašte, bet savo vaikučius siunčia į prancūzišką mokyklą. Kodėl? Pamatysime vėliau. Turbūt, teko girdėti, kad Louvaino mieste studentai flamandai kėlė manifestacijas išvyti laukan iš universiteto prancūzų kalbą. Ilgus amžius Louvaino universitetas težinojo tik 2 kalbas: lotynų ir prancūzų, nors miestas yra grynai flamandiskame krašte. Prieš pat Didįjį Karą ir tuoj po karo, buvo įvesta flamandų kalba. Bet įstatymas sakė, kaip minėjau, flamandiskame krašte — viskas flamandiskai. Bet jei Louvainas pasidarytų tik flamandiskas, nustotų tūkstančių užsieniečių studentų, o taipogi daug tūkstančių belgų katalikų studentų, kalbančių prancūziškai. Jei reikalai pablogėtų, episkopas turėtų įjieskoti išieties ir prancūzišką sekciją perkelti Briuselin.

Ukiniai reikalai

Valonijoje uždarinėja vieną po kitos anglių kasyklas, kaip pasenusias ir nenešiančias pelno! Daudelis to nenori suprasti. Vietoj uždarytų anglių kasyklų reikia steigti naujas įmones, kad būtų žmonės darbo. Darbdaviai, ypač užsieniečiai, mielai steigia įmones Flandrijoje, nes ten darbininkai yra sukalbamesni. Be to, jie yra gausesnį, didesnės šeimos. O ir, būdas yra gan skirtingas: flamandai yra germanų kilmės, daug ramesnis, užsidares, tuo tarpu valonas, turis prancūzišką kraują, yra daug judresnis, turis daugiau sąmojaus ir aktyvumo.

Visi tie reikalai sukelia tam tikrą trėmimąsi... Ekstremistai nori tuo pasinaudoti... Ar bus prieita prie federalizmo? Sunku į tai atsakyti. Nuomonė gan pribrendusi. Man atrodo, jei vyriausybė bus taktiška, federalizmas atkurs.

Karalius—vienijantis veiksnys

Belgijos šūkis "Vienybėje galybė" sustabdys galbūt kaikiuriuos nuo noro skaldytis. Kaip ten bebūtų, bet karališkoji dinastija prisideda prie tos vienybės išlaikymo. Praktiškai paėmus, galbūt belgų karaliaus politinė įtaka nedidelė, bet kaip karalystės vienybės simbolis daug sveria. Belgai paprastai myli savo karalių (būna retkarčiais išimčių).

Mažoji Belgija turi 2 karalių: karalių Leopoldą, kuris neviešpatauja; Beaudouin, kuris viešpatauja, bet nevaldo. Turime karalię Elzbieta, 89 metų, karaliaus Alberto I našlę. Turime princą Albertą ir simpatišką princesę Donna Paola. Taip pat mažų principų ir princesių. Tiesa, pamišau paminėti Leopoldo brolių princų Charles... Bet Belgija gan turtingas kraštas ir gali gražiai išlaikyti karališką šeimą. Galima diskutuoti, kas geriau: karalius ar prezidentas? Prezidentas mažiau tekaustuot. Galima išrinkti "gudrų žmogų", bet ką rinkti prezidentui: flamandą ar valoną? Atsakyskite: pakaitomis. Imanoma... Bet kaip ten bebūtų, monarchija turi savo plusų. Susidaro tradicijos, o žmonės, nežinūrnt įvairių didelių pasikeitimų XX amžiuje, mėgsta

Keblumai vasarotojams

Norintiems atostogauti irgi yra keblumų. Visas Belgijos pajūris, apie 70 km yra vakarinėje Flandrijoje. Tuo tarpu Ardenų kalnai, nuo 400—700 metrų, yra jau Valonijoje. Iki paskutinių laikų pajūryje Mišios buvo laikomos lotynų kalba, o pamokslas — flamandiskai; jo santrauka — prancūzų, o kartais net vokiečių ir anglų kalbomis. Dabar reikalai pablogėję: Mišios — flamandiskai, o prieš pamokslą santrauką prancūzų kalba aktyvistai kelia triukšmą, demonstratyviai išsina iš bažnyčios. Tikrumoje — vienas, kitas atsitikimas. Skaičiau prieš kelias savaites, kad Namuro vyskupas, kurio vyskupijoje yra Ardenai (kalnai), davė leidimą savo kunigams turistinėse vietovėse sekmdieniais laikyti Mišias flamandų kalba flamandams turistams. Puiškas gestas. Norint visada galima susitarti.

Kitas dalykas, kuris erzina flamandus, kad jie išmoka prancūziškai, o valonai nesimoko flamandiskai.

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.

SKULPTORIUS LOUIS TEMPORALE

(oficialus skulptorius prie Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.)

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus

Skambinkite dieną ir naktį!

176 Lakeshore Road West — Port Credit

Tel. CR 8-2757

Res. Louis Temporalis CR 8-4529

Dabar yra pats geriausias laikas užsakyti, nes nesame priversti skubinti išpildyti užsakymus, todėl galime daug atidžiau atlikti darbą.

VALAU FOTELIUS

IR IVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis cėnara varymas. Sutalsau iširusius gaus ir pradeigintus kilimus. P. KARALIŲNAS.

Skambinkite LE. 3-4912.

NAUDOKITES PATARNAVIMAIS TU, KURIE SKELBIASI "TEVISHES ZIBURIUSE"

International Driving School WALDI

Centrinė įstaiga 691 Annette St., Tel. RO 2-2100

Skyrius: 859 COLLEGE ST. Tel. LE 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronto ir tolimoms distancijoms. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur.

30 DEWSON ST., TORONTO Telefonas LE. 4-1403

A. CIZIKAS ALFA RADIO & TV

Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSLOWNE AVE., TORONTO

"JOHNSONO KARAS" VIETNAME

Prezidento priešininkai karą Vietnamu vadina "Johnsono karu". Senatorius Morse bando apkalinti prezidentą, esą jis pradėjęs karą be kongreso sutikimo, nors senatorius gerai žino, kad karas Vietnamu prasidėjo dar prieš Johnsono išrinkimą prezidentu ir kad kongresas tam karui yra paskyręs stambias sumas. Karas Vietnamu nėra formalus; jis yra Pietų Vietnamo gynimo tęsinys, paveldešas iš prezidento Johnsono pirmtakų. Amerikiečiai padeda Pietų Vietnamui gintis nuo šiaurės Vietnamo agresijos. Tą JAV išpareigojimą prez. Johnsonas yra paveldejęs ir ji tęsia toliau, tikėdamasis, kad pavysks formalaus karo išvengti bei taiką laimėti. Prezidentas kreipėsi į kitas valstybes, prašydamas jų sugestijų ir patarimų tam tikslui pasiekti. Bet prezidento Johnsono priešininkų tarpe yra tokių, kurie tiesiog nori formalaus karo. Pvz. kongreso nariai Ford iš Michigan ir Miller iš Iowa klausia, kodėl prezidentas nesinaudojo pagalba, kurią jam pasiūlė Chiangkaiškas, būtent, perkelti tautines Kinijos karuomenes iš Formozos į Vietnamą, o

tradicijas. Nežiūrint ką užsienyje galvoja apie Belgiją ir belgus (vienas šveicaras prieš porą savaitių man išsireiškė: kas per kraštas toji Belgija? nuolat streikai, nuolatiniai nepasitenkinimai ir t.t.), Belgija gražiai gyvena: nei skurdo, nei darbų daug nėra. Tarptautinėje politikoje Belgija turi savo žodį. Ypač esame laisvi tikra žodžio prasme: galime diskutuoti, reikšti savo nepasitenkinimus. Galbūt Belgija yra vienintelis pasaulyje kraštas, kur socialinis klausimas taip gražiai išspręstas. Visi tikisi, kad naujasis premjeras, Pierre Harmel, kuris turi daug takto ir prancūziško subtilumo, puikiai išspręs ir šią aktualią problemą — federalizmą.

• Viena britų bendrovė išrado prietaisą uoloms pjaustyti. To prietaiso deimantinis rutukas gali pjaustyti uolas, cementą ar keramikos medžiagas vienos šešioliktosios colio plonumu.

AKIJ SPECIALISTAS L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Iširia akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nevalgumą. Kalba slavų kalbomis.

470 COLLEGE ST., TORONTO Telefonas WA 1-3924

OKULISTAS S. BROGOWSKI, O.D.

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonas: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečdadieniais uždaryta.

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O. Wiktoria BUKOWSKA, R.O. 274 RONCESVALLES AVE (prie Geoffrey St.) TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

Dėmesio namų savininkai!

Atlieku įvairius namų vidaus bei lauko remontus. Darbas geras. Kaina pigi.

BR. AMBAKAS Tel. LE 7-2815

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE. LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechanikų automobilių patalysimus. Patepinus ir alyvos keitimus.

Prieš perkant vartotus automobilius atvežkite patikrinimui: nurodysim visus trūkumus ir duosime patarimus.

Sav. ANTANAS PASKEVICIUS

NOTARAS A. LIUDZIUS, B.L.

Toronto įstaigos bendradarbis: V. S. MASTIS, LL.D.

Namų, farmų ar betkurio verslo pirkimo—pardavimo dokumentų sudarymas, morkičiai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai. TORONTO: 408 Roncesvalles Ave. (bijnos 8 Howard Park Avenue) Antradienį ir penktadieniais 6—8 v.v. Dėl pasimatymo kitu laiku susitarti tel. LE 7-1708 HAMILTON: FU 3-8928

STANLEY WM. FROLOCK, B.A.

advokatas notaras

80 RICHMOND ST. WEST Telefonas 362-2585

Įstaigoje kalbama ir lietuviškai

NOTARAS A. LIUDZIUS, B.L.

Toronto įstaigos bendradarbis: V. S. MASTIS, LL.D.

Namų, farmų ar betkurio verslo pirkimo—pardavimo dokumentų sudarymas, morkičiai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai. TORONTO: 408 Roncesvalles Ave. (bijnos 8 Howard Park Avenue) Antradienį ir penktadieniais 6—8 v.v. Dėl pasimatymo kitu laiku susitarti tel. LE 7-1708 HAMILTON: FU 3-8928

George BEN, B.A.

Advokatas notaras

1134 DUNDAS ST. W., Toronto 3 Telefonas LE 4-8431

DR. V. J. MEILUVIENE DANTŲ GYDYTOJA

262 Roncesvalles Ave. (prie High Park Blvd.) Tel. 535-7025

Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. V. SADAUSKIENE DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENNADIER ROAD (2-ras namas nuo Roncesvalles) Toronto. Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabineto telefonas LE. 4-4451

DR. P. MORKIS DANTŲ GYDYTOJAS

Vakaraus ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto (į rytus nuo Dufferin St.)

BATHURST DENTAL CLINIC

794 Bathurst St. (Bloor a. Bathurst) Tel. 534-8814

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V.-BIŲ IR UZSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

24 val. pat. RO 9-4612 Darbo val. RO 9-4131 Namų RO 6-7132

ŠYPSENOS

Telefonas ir Maskva

Nusipelnęs komunisto Ulbrichto draugas, pakviestas priimti jam skirtą ordiną, atvyko į rytinės Vokietijos "prezidento" kabineta. Pastebėjęs ant Ulbrichto stalo keistą telefoną, paklausė: — Drauge Walteri, kas čia per telefonas, kad turi tik ragelį klausyti, bet nėra ir ką kalbėti? — Ak, žinai, — atsakė Ulbrichtas, kiek varžydavasis, tai yra mano tiesioginė linija su Maskva...

Nesąmonės įrodymas

Norėdamas įrodyti, kad amerikiečiai dažnai tiki į didžiulias nesąmones, vienas Kalifornijos bankas savo lange išstatė tokį skelbimą: "Galima greitai ir daug uždirbti! Mes Kalifornijoje organizuo-

vėliau iš Vietnamo — į komunistinę Kiniją. Prez. Johnsonas gerai žino, kokios būtų tokio žygio pasekmės. Juk tuo nesibaigtų kovos Vietnamu, o tik būtų sukeltas trečiasis pasaulinis karas.

PALAIDOTOS PR. DAILIDĖ

Atkelta iš 3-čio psl.

Lietuvos vidaus politinis gyvenimas. Jis, kaip valstiečių liaudininkų kandidatas buvo išrinktas į III Lietuvos seimą.

Pr. Dailidės gimtinė yra Sintautai, Sakių apskr. Joje išvydo pasaulį 1888 m. rugsėjo 29 d. Taigi, sulaukė 77 metų ir iškeliavo anapus metų ribos.

DRAUDIMAI

233-3323 a r b a RO 6-0811

P. BARAUSKO AGENTŪRA

Naujas adresas: 38 CEDARCREST DRIVE, Islington (kampas Dundas ir Royal York)

W. A. LENCKI, B.A., LL.B.

Teisininkas — advokatas, notaras

100 ADELAIDE ST. W., Room 107 TELEFONAS EM 6-4182 Toronto

DR. E. ZUBRIENE DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST (prie Dundas) Telefonas LE. 2-4198

DR. J. MATULIONYTE DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele) Priėmimo valandos: pirmadieniais ir trečdadieniais 2—9 v. v., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9—5.30 val. p.p. Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENE DANTŲ GYDYTOJA

262 Roncesvalles Ave. (prie High Park Blvd.) Tel. 535-7025

Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. V. SADAUSKIENE DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENNADIER ROAD (2-ras namas nuo Roncesvalles) Toronto. Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

Kabineto telefonas LE. 4-4451

DR. P. MORKIS DANTŲ GYDYTOJAS

Vakaraus ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto (į rytus nuo Dufferin St.)

BATHURST DENTAL CLINIC

794 Bathurst St. (Bloor a. Bathurst) Tel. 534-8814

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V.-BIŲ IR UZSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

24 val. pat. RO 9-4612 Darbo val. RO 9-4131 Namų RO 6-7132

draudimai

NAMŲ, AUTOMOBILIŲ KOMERCINIŲ IR KITŲ draudimo įstaiga

AL DUDA

TORONTO

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Gerojo Ganytojo stovyklavietėje pamaldos šį sekmadienį — tik 11 val.

— Parapijos bažnyčioje Toronto nuo rugsėjo 18 d. vėl įvedamos vėlyvosios 12 val. pamaldos.

— Šį sekmadienį per visas pamaldas bus daroma antroji rinkliava popiežiaus labdarai. Praėjusį sekmadienį išdalinti specialūs vokeliai.

— Prisidedant mokslo metams, visiems besimokantiems lietuviams — geriausios sėkmės.

— Šį seštadienį rytinės pamaldos 8 val., o 11, 12 ir 1 val. jungtinių pamaldos.

— Šį sekmadienį 11 val. pamaldose prisimenama a. a. Emilija Gvildienė, neseniai mirusi Lietuvoje; užrašė inž. M. Gvildžio bičiuliai.

— Pakrikštyta: Rožė Marija Baranauskaitė.

Mergaičių stovykloje Putname šiemet stovyklavo šios lietuvių tėsės iš Kanados: R. Birgelytė, R. Bražukaitė, D. Kerbelytė, D. Kutkaitė, J. Tamulėnaitė, K. Bagdonaitė, D. Beniušytė, V. Bumbulytė, R. Bumbulytė, V. Juzukonytė, R. Juzukonytė, G. Laurinaitytė, S. Virkutytė, D. Zabaitė, R. Zubaitė, A. Beniušytė, R. Vilėniskytė.

Evangelikų lietuvių jaunimo sąskrydis įvyko rugsėjo 4-5 d. Romovos stovyklavietėje. Dalyvavo apie 100 asmenų iš Toronto, Niujorko, Bostono, Čikagos ir kt. vietovių. Programoje buvo visa eilė paskaitų, lauzas, diskusijos, pamaldos. Viskas vyko lietuviškai, išskyrus amerikiečių misijonieriaus paskaitą. Pamaldas laikė kun. Ansas Dumpys iš Minneapolisio, pamokslą sakė kun. Alg. Žilinskas iš Toronto. Sekantis evangelikų jaunimo sąskrydis nutartas organizuoti Čikagoje 1966 m. Platesnė informacija pažadėta „Jaunimo aktualijų“ skyriui.

Skautų stovyklavietėje Romovoj šią vasarą stovyklavo 286 skautai, kurių 20 buvo iš JAV, o kiti iš Toronto, Hamiltono ir Niagaros pusiasalio. Vadų stovykloje, kuri buvo surengta vėliau, dalyvavo 180 asmenų.

V. S. Romeika, pašto tarnautojas, perkeltas Vankuverin. Išvyksta rugsėjo 12 d. Kiti šeimos nariai persikels vėliau.

Adv. George Ben, Ontario liberalų partijos kandidatui R. Candale apylinkėse, dr. J. M. Kirschbaum iniciatyva buvo suorganizuoti pietūs Lichee Gardens restorano banketo salėje. Buvo pakviesti svarbesniųjų laikraščių atstovai, jų tarpe ir „T.Z.“. Dalyvavo ir trumpą kalbą pasakė Ontario liberalų partijos vadovs Andy Thompson. G. Ben savo trumpoje kalboje pareiškė kandidatavęs vienoje iš mišriausių apylinkių Toronto. Esą jam yra gerai žinomos šios apylinkės gyvenimo problemos. Diskusijų metu jis paminėjo, kad jam yra labai žinomi bei artimi lietuvių reikalai ir kad jis yra gerai išstudijavęs Lietuvos istoriją. Dr. J. M. Kirschbaum visus maloniai prašė paremti G. Ben kandidatūrą.

Julija Paplauskaitė atvyko iš Suvalkų trikampio ir Toronto. Jos sesutė Marytė atvyko prieš porą metų ir sukūrė šeimą su G. Gutkaičiu; gyvena ūkyje netoli Hamiltono.

Prekybininko Jono Beržinsko ir M. Pranevičiaus vasarnami prie Otter Lake ištuštino nežinomi piktadarių išbrovę pro langą. Pavogtų daiktų tarpe yra du motorai laiveliams, motorinis pjūklas, mašina žolę pjauti ir žvejybos irankiai. Nuostoliai siekia virš 1.000. Apdraudus sutartis padengia tik dalį šios sumos. Tai yra rimtas įspėjimas ir kitiems lietuviams, turintiems vasarnamius nuosalesnėse vietovėse, nepalikti juose vertingesnių apyvokos ir žvejybos reikmenų.

PRANESU MIELIEMS KLIENTAMS, kad vėl nuo 1965 m. spalio 1 d. bus galima siųsti į Lietuvą ir Sov. Sąjungą maisto ir kt. siuntinius iš Danijos, kaip ir praityje yra buvę. Siuntinių b-vės „Taurus“ atstovas St. Prapas, 18 Brookside Ave., Toronto 9, Ont. Tel. RO 7-9088.

V. STOCKUS
LE 5-4183
WEST TORONTO BODY WORKS — 27 EDWIN AVE.
Ivaziavimas iš kiemo.
Atlieka visus viršutinius autovežinių taisymo darbus.
Taip pat — mechaninis taisymas.

Lietuvis LAIKRODININKAS
F. BOCHULIS
280 QUEEN ST. W. • TORONTO • TEL. EM 6-6100
Taisau laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Parduodu su nuolaida laikrodžius, jungtinius žiedus ir kt. Skambinti 9-11 v. ryto; 6-9 v. vakaro.

Prisikėlimo par. žinios

— Šį trečiadienį, 8 v.r., laikomos p. Akstinienės užprašytos Mišios už prieš 1 metus mirusį jos vyrą a. a. Juozą Akstiną; šį šeštadienį, 9 v.r., Mišios už a. a. Vladislavą Stabačinską, kurias užprašė Budreckų, Būtenų, Grigaravičių ir Končių šeimos; šį sekmadienį, 10 v.r., J. Z. Stravinskų užprašytos Mišios už a. a. Elena Laurinavičienę; kita šeštadienį, rugs. 18 d., 9 v.r., E. S. Bubelių užprašytos Mišios už a. a. Jokūbą Šimkų jo antrą mirties metinių progą.

— Šį sekmadienį per Mišias daroma antra speciali rinkliava šv. Tėvo labdarai.

— Nuo šio sekmadienio jaunimo choras renkasi prie vargonų Mišiomis 10 val. Kviečiami visi choro nariai. Taip pat priimami nauji choristai, berniukai ir mergaitės, 7-8 m. amžiaus. Šiuo metu nauji choristai priimami prie vargonų prieš 10 val. Mišias arba po jų.

— Taip pat nuo šio sekmadienio prie vargonų Sumai renkasi ir suaugusių choras. Kviečiame visus iki šiol chore buvusius ir naujus choristus-tes. Repeticijos prasidės netrukus.

— Parapijos namų statyba sparčiai žengia pirmyn. Šią savaitę išpildomas II augšto grindys ir išmūrijamos III augšto sienos. Didžiosios salės virtuvės patalynė darbai pilnu tempu eina pirmyn. Kita savaitė jau įmontuojami nauji ir didesni virimo ir kepimo įrenginiai. Salė ir kavinė, nors ir ribotai, jau vėl naudojamos.

— Tėvelius raginame susirūpinti, kad visi mokyklinio amžiaus vaikučiai eitų į lietuvišką mokyklą, ją uoliai lankytų ir sėkmingai baigtų.

— Jaunavedžius Algirdą Malinauską ir Alfredą Janušaitę nuodėdžiai sveikiname ir linkime laimingo gyvenimo.

V. Vaidotas, Tautos Fondo Kanados atstovybės pirm., rugsėjo 7 d., atšventė 75-ji gimtadienį. Sveikiname sukaitytininką ir linkime ištvermės lietuviškoje veikloje.

Jurgis Skardis, jr., iš Sault Ste Marie įstojo į Tėvų bazilijonų vienuolyną ir šiuo metu mokosi jų naujokynė Cooksville, Ont. netoli Toronto. Gimnaziją jis baigė labai gerai pažymiais pas Tėvų bazilijonų Sault Ste. Marie, kur gyvena ir jo tėvai. Vietinis laikraštis „Star“ paskelbė gimnaziją baigusių sąrašą, kuriame J. Skardis pavarde įrašyta tarp „First class honors“ mokinių. Papžymėta, kad jis gerai kalba ir lietuviškai.

Jaunųjų talentų konkurse „Tini Talents“, kurį rengė Toronto Park Recreation Centre, labai sėkmingai pasirodė seserys Angelė ir Regina Baškytės, 11 m. amžiaus. Jos pateko į pirmųjų penkių laimėjusių skaičių. Abi sesutės gražiai dainuoja duetas ir jau yra dalyvavusios televizijos programoje.

Tautinių grupių interesams ginti yra įsteigta nauja organizacija „Citizens Civic Action Association“, kuri siekia apjungti neanglų ir neprancūzų kilmės kanadiečius. Ji veiks drauge su „Inter-Ethnic Forum“ radijo programa, kuri informuoja Toronto anglišką visuomenę apie tautinių grupių įnašą į Kanados gyvenimą. Ji jau veikia 3 mėn. ir numato plėstis. Ateityje ta programa ketinama perduoti per eilę radijo stočių Kanadoje, JAV. Programai vadovauja kun. Branch. Ji transliuojama pirmadieniais per Toronto CKFH stočių 9 val. 30 min. vakaro banga 1430. Citizens Civic Action Association adresas: Suite 1402, 21 Dundas Square, Toronto 2, Ont.

Grenell liejykla įieško darbininkų. Adresas: 2440 Dundas St. W. Ten yra dirbančių ir lietuvių.

K. Bielinis, socialdemokratų veikėjas, keletą dienų viešėjo Toronto, rūpindamasis spaudos reikalais.

PARDUODAMI rezidenciniai sklypai po 10 akrų 35 mylios nuo Toronto; derlinga žemė ir miškas, Numatomas cėlis. Lengvos išmokėjimo sąlygos. Skambinti J. Greičiūniui 112-895-2586. Adresas: 35 Lundy's Lane, Newmarket, Ont.

Dr. P. VYTĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
24 Calvington Dr., Downsview.
(prie Keele ir Šiaurės nuo Wilson Ave.)
Priima pacientus pagal sutarimą
Tel. 633-1167

SESTADIENINĖ MAIRONIO MOKYKLĄ darbą pradeda rugsėjo 18 d., kita šeštadienį, 9 val. ryto, naujose Šv. Cecilijos mokyklos patalpose — Annette ir Evelyn gyvių sankryžoje. Įėjimas į mokyklą iš Evelyn gatvės. Tą patį šeštadienį bus registruojami mokyklos patalpos mokiniai ir į pirmąjį skyrių.

Tėvai yra maloniai prašomi nedelsiant siųsti vaikus į mokyklą ir taip pat užregistruoti naujuosius. Vedėjas

„Varpo“ choro repeticijos pradėdamos rugsėjo 13 d., pirmadienį, 7.30 v.v. Liet. Namuose. Kviečiame įsijungti ir naujus choristus.

„Varpo“ valdyba
236 S.L.A. kuopos susirinkimas šaukiamas rugsėjo 12 d., 1 val. p. L. Namuose. Šis susirinkimas yra pirmas po vasaros atostogų, todėl nariai prašomi gausiai dalyvauti.

Naujai įšventinti kunigai Romoje: Algimantas Bartkus-Bartkevičius ir Kęstutis Zemaitis paviešėjo Toronto išvyko į JAV. Kun. K. Zemaitis numato dirbti Klevelande vienoj iš lietuvių parapijų. Jo tėvai gyvena Čikagoje. Ten rugsėjo 19 d., 12 v. T. Jėzuitų koplyčioje bus ir iškilmingosios jo primicijos. Gyvendamas Europoj kun. Zemaitis kurį laiką studijavo Miunchene ir redagavo ateitininkų laikraštį „Ateitin“. Jis yra rašęs ir „T.Z.“. Jo tėvas yra poros istorinių leidinių autorius.

Sol. L. Sukytė dalyvaus Toronto naujosios rotušės atidarymo iškilnių koncerto programoje rugsėjo 14, antradienį, 8.30 v.v.

Steponas Bučmys iš Dayton, Ohio, vykdamas į Kanados Lietuvių Dieną St. Catharines, apilankė „T. Žiburius“ ir pratęsė prenumeratą dvejim metams.

Prof. K. Skrupskelis su ponija (buvusia Audrone Kuolaite), praleidė atostogas Toronto, išvyko į S. Carolina, kur jis vietiniame universitete dėsto filosofiją jau antri metai.

Gydytojų suvažiavime Detroito, turimomis žiniomis, praėjusį savaitgalį dalyvavo: dr. J. Yčas, dr. A. Pacevičius, dr. St. Pacevičius, dr. A. Užupienė, dr. Vingilis, dr. Kuolaite, dr. Galiauskienė, dr. Baltrušaitis.

J. Čirūno ir Ir. Kuniutytės su-tuoktūs — rugsėjo 11 d., šeštadienį, Šv. Jono Kr. bažnyčioje. J. Čirūnas Toronto-unte yra baigęs chemiją magistro laipsniu. Jis tęsia savo studijas daktaro laipsniui gauti ir kartu dirba-unte kaip studentų instruktorius. Irena Kuniutytė šiemet baigė „home economics“ mokslus Toronto-unte ir šiuo metu atlieka stažą Šv. Mykolo ligoninėje. Abu yra senosios kartos ateivių atžalos-samoningi lietuviai. Jų tėvai, ypač praityje, buvo aktyvūs veikėjai lietuvių organizacijoje.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju visoms ponios ir panelėms už surengimą man priešvestuvinio pobūvio, brangias dovanas ir atsilankymą. Ypačingai ačiū rengėjos-šeimininkės: E. Kvedarienei, P. Armolavičienei, G. Augaitiui, A. Baikauskaitėi, L. Baumgardienei, B. Birietienei, D. Būbelienei, M. Daniusevičienei, O. Jurkevičienei, L. Mačionienei, E. Miešauskienei, Z. Morkūnienei, L. Nakrošienei, M. Preikšaitienei, D. Šerėlienei, H. Simanavičienei, P. Skeivelienei, O. Skrebūnienei, F. Symons, L. Tarvydienei, E. Woloch.

Jūsų nuoširdumas paliks ilgai mano atmintyje

Alfreda Janušaitytė

Z. Orentienės lietuviškojo klasikinio

BALETO

STUDIJOJE

darbas pradėdamos rugsėjo 20 d. naujose patalpose — Boris Volkoff School of the Dance, 734 Yonge St.

Norintieji šią studiją lankyti prašomi registruotis kiekvieną pirmadienį pradėdant rugsėjo 20 diena nuo 5 iki 6 val. vak.

Informacijos tel. RO 2-0935 nuo 10 v. ryto iki 3 v. p.p. Vakare nuo 8-11 v.

Miesto rotušės atidarymo iškilnės — Toronto miestas — Miesto šventė —

Nauja miesto rotušė ir Nathan Phillips aikštė bus formaliai atidaryta generalinio Kanados gubernatoriaus, Jo Ekskelsijos generolo Rt. Hon. Georges P. Vanier, P.C., D.S.C., M.C., C.D., specialiomis apeigomis minėtoje aikštėje pirmadienį, rugsėjo 13 dieną, 2 v.p.p.

Atšventi šią istorinę progą ir padaryti pradžią miesto 1967 m. šimtmetinėms iškilnėms ištisą savaitę aikštėje bus pateikta ši programa.

PIRMADIENIS, RUGSĖJO 13
2.00 v.p.p. — Atidarymo apeigos
8.30 v.v. — Trijų kariuomenės ginklų rūšių paradas — istorinio pobūdžio pasirodymas su kariniais ir pučiamųjų orkestrais iš laivyno, pestininkų ir aviacijos. Fejerverkai — ugnisviesės 10.00 v.v.

ANTRADIENIS, RUGSĖJO 14
8.30 v.v. — 1½ valandos programa, kurioje dalyvaus Toronto simfonijos orkestras, Kanados opera ir Valstybinis Kanados Baloetas. Ugnisviesės 10.00 v.v.

TREČIADIENIS, RUGSĖJO 15
8.30 v.v. — Kadriaišios šokių — pasirodymas kartu su publikos įsijungimu programoje. Ugnisviesės 10.00 v.v.

KETVIRTADIENIS, RUGSĖJO 16
8.30 v.v. — Švietimo vakaras — švietimo valdybos programa. Ugnisviesės 10.00 v.v.

PENKTADIENIS, RUGSĖJO 17
8.30 v.v. — Nationbuilders — Etninės Meno Tarybos paruoštas spektaklis. Ugnisviesės 10.00 v.v.

ŠEŠTADIENIS, RUGSĖJO 18
8.30 v.v. — Toronto A Go Go — humoristika ir pasilinksminimas su publikos dalyvavimu šokiuose. Ugnisviesės 10.00 v.v.

Naujoji miesto rotušė bus atidaryta visuomenei per visą iškilnių savaitę nuo 10 v. ryto iki 10 v.v., išskyrus pirmadienį (rugsėjo 13 d., — nuo 12 v. dienos iki 6 v.v.) dėl rotušės atidarymo apeigų. Burmistras ir miesto atstovai maloniai kviečia visus piliečius apsilankyti naujoje miesto rotušėje, pasidžiaugti ir dalyvauti atidarymo iškilnių savaitės programoje nuo rugsėjo 13 iki 18 dienų.

C. E. Norris
City Clerk

Lankydami Toronto

nepamirškite užsukti lietuviškon dovanų, suvenyrų ir įvairių reikmenų krautuvėn „The Times“
Dundas St. W. Tel. LE 2-9547
J. BERŽINSKAS
Įsakymai priimami ir paštu.

Kanados Lietuvių Fondo vėjus

Praeitą savaitę gauti du įnašai iš Montrealio:

inž. P. Kubilius \$100

PLB Kanados kr. valdyba \$100

Malonu, kad inžinierių skaičius Fonde vis didėja ir šiuo metu yra 14 inžinierių — Fondo narių (med. daktarų yra 10). Inž. Kubilius neseniai persikėlė gyventi į Čikagą; išvykdamas iš Kanados neužmiršo paremti Kanados lietuvių pastangų.

Kanados krašto valdyba, pirmininkaujama dr. P. Lukoševičiaus, visą laiką rūpinosi šio Fondo stiprėjimu ir davė daug naudingų patarimų. Dabar, baigiant kadenciją, kr. valdyba iš kulių savo lėšų padidino savo įnašą Fondui ir tuo parodė pavyzdį apylinkių valdyboms, kaip pagal savo išgalas galima remti Lietuvių Fondą.

K.L.F. nuoširdžiai dėkoja inž. P. Kubiliui ir krašto valdybai, tikėdamas, kad jų aukos bus gerai paskatinamos visiems Kanados lietuviams.

P. Lelis, K.L.F. reik. vedėjas

Tautinių grupių spektaklis Darbo šventės vakare praėjo su dideliu pasisekimu. Į spektaklio vietą — parodos aikštę susirinko didelė minia žmonių, kuri ištisas dvi valandas sekė atskirų tautinių vienetų pasirodymus. Programą atliko daugiausia šokių grupės, kurių buvo net 22. Lietuviams atstovavo ir gražiai pasirodė Toronto „Gintaras“, vad. Turutis. Tik kažkodėl spausdintoje programoje „Gintaro“ vadovu įrašytas kažkoks T. Metsala. Matyt, per klaidą. Ją reikėtų atitaisyti, nes tautinių grupių spektaklis bus pakartotas rugsėjo 17, penktadienį, naujosios miesto rotušės atidarymo iškilnių progą. Iš chorų dalyvavo: olandų, airių, vokiečių, kvebekiečių prancūzų. Orkestras tebuvo vienas — švabų. Po programos sveikinimo kalbas pasakė: burmistras Givens, min. P. Hellyer, Kanados šimtmečio komisijos pirm. J. Fisher. Visi gyė tautinių grupių įnašą kultūriniam Kanados lobynui. Spektaklį organizavo Toronto etninio meno taryba, kuriai vadovauja ukrainiečių kilmės žurnalistas L. Kossar. Tarybos darbu rėmė: krašto parodos komitetas, miesto taryba ir Romano bendrovė.

Springhurst ir Oakview vasarvietių savininkų susirinkimas, įvykęs rugpj. 29 d., praėjo nežinomo ženklo. Pagrindinis susirinkimo darbotvarkės punktas buvo paplūdimio pertvarkymo reikalai, bet niekas nieko tikro negalėjo tuo klausimu pasakyti bei paaiškinti. Pranešimą padarė Springhursto savininkų draugijos atstovas P. Robins pareiškė, kad jie buvo sudarę savą planą paplūdimiui sutvarkyti, tačiau tas planas jau antri metai toliau senfūno stalčiaus nėra nuejęs. Iš susirinkusiųjų paaiškėjo, kad Ontario Department of Lands and Forests, kuris yra perėmęs paplūdimio tvarkymą, jau yra nupirkęs eilę privačių nuosavybių pirmoje linijoje ir tą pirmąją toliau vykdė, tačiau prievartos parduoti nėra. Eilė savininkų buvo už pardavimą, nes mokamos geros kainos. Kiti labai piktai kalbėjo prieš, reikalaujant, kad nors daryti augštesnėse įstaigose. Pagaliau nutarta sudaryti didoką devynių asmenų savininkų komitetą, kuris pirmiausia galutinai išsiaiškintų, ką iš tikrųjų valdžia nori paplūdimiuose padaryti.

Kitas klausimas buvo elektros kainos augštumas. Paaikėjo, kad šios vietovės vasarvietių savininkai moka augščiausią kainą už elektros energiją, tačiau ir vėlgi niekas negalėjo paaiškinti to priežasties. Ir šiuo atveju sudaryta komisija reikalui išaiškinti.

Pagaliau Oakview savininkai priėmė rezoliuciją, pasisakančią prieš sumanytą sujungti Oakview ir Wasagos vietoves į vieną administracinę vienetą.

Susirinkimas tarpais įgaudavo karštų formų, kad būdavo paliejami vakarykščiai įvykė seniūno rinkimai Wasagoje. A.

STARLITE Driving School
Vokiška vairavimo mokykla ved. Rudy Wolfinger
330 Queen St. W. Tel. EM 6-2957
Parengiamie egzaminams įvairiomis kalbomis.

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Telef. WA 2-7981. Namu telefonas AM 1-0537.

City Driving School
OFICIALIAI PRIPAZINTA
Ontario Safety League. Nemokami nurodymai jūsi namuose arba mūsų klasėje turintiems laikinus leidimus. Ir jau galima pradėti važiuoti pirmą pamoką su standartine ar automatinėmis mašinomis.
572 BLOOR ST. W. (prie Bathurst)
TEL. LE 2-3656

MONTREALQUE

Aušros Vartų par. žinios
1465 rue de Sève, Montreal 20, P. Q.

Šv. Kazimiero par. žinios
3426 Parthenais St. Montreal 24, Que.

— Aukojo bažnyčios fondui po \$5: J. Gorys, J. Klimavičius, K. Giedraitis, M. Žižys, V. Drešeris, P. Budrevičius, J. P. Mileriai, J. Pakulis, J. Bendžius, J. Kasberuk, P. Kličius, M. Skudienė, A. Kalvaitis, M. Staniulienė, P. Kerėvičius, J. Burba, P. J. Kizerskiai, Juozas Lukoševičius, P. Valench, K. Smilgevičius, E. K. Vaicekuskai; po \$10: J. Adomėnas, D. Rupšys, A. Gudas.

— Bažnyčios ir salės remontas atsiėjo \$1450. Be to, reikėjo sutvarkyti bažnyčios vandentiekį iš gatvės; kainavo \$462,21. Visa tai buvo galima padaryti parapijiečių duosnumo ir parapijos reikalų supratimo dėka.

Naujos N.P. seserys paskirtos darbuotis Montrealyje yra sesuo M. Arkadija, sesuo M. Loreta ir sesuo M. Dovyda. Pirmosios dvi jau pažįstamos montrealiečiams, nes čia anksčiau jau yra dirbusios. Iš pėnai čia buvusių pasi-liko vyresnioji sesuo M. Bernadeta, sesuo M. Emanuelė ir sesuo M. Teresėlė. Laikiniai Montrealyje gyvena iš Putnam atvykusi sesuo M. Ignė. Seselės jau pradėjo darbą vaikų darželyje ir laukia daugiau lietuvių vaikų.

Praeitą sekmadienį 5 seserys pirma-kart turėjo progos applanstyti lietuvišką Dainavos vasarvietę.

„Baltijos“ stovyklavietė parė-mė: \$25 Marija Bendžiūnas; \$15 A. F. Trušas; po \$10 — R. M. Polišaitis, E. Dainius; po \$5 — O. S. Umbrasas, J. P. Bunys ir A. P. Rzevuckas. Visiems didelis ačiū.

Iš Lietuvos atvyko p. Lukošienės motina. Lukošiai yra populia-rūs senosios kartos ateiviai, aktyvūs lietuviškame kolonijos gyvenime.

Montrealiečiai daug keliavo šią vasarą. Praleisti atostogas vienoj ar kitoj tolimesnėj Kanados ar Amerikos vietovėje — jau eilinis reikalas. Kasmet vis dides-nis skaičius tautiečių pasiekia ir senuosius Europos krantus. Štai šią vasarą Prancūzijos atostogas praleido p. Bulotienė su vaikais; V. Vokietijoj — p. Bitnerienė su dukrom; V. Europoj ilgesni laiką praleido p. Lymanai; dr. I. Gražytė atostogavo Prancūzijoje ir Ispanijoje. Gimtąją Lietuvą buvo pasiekę p. Leknickienė ir p. Bujūnas, kur kaip nepriklausan-tiems privileijuotai grupei, vieš-nagė Vilniaus viešbučiuose bran-giai atsiėjo. Pats jauniausias ir daugiausiai apkeliajęs bus tur-būt dr. V. ir I. Pavilainių sūnus Alenas. Sis 17 metų jaunuolis, pasinaudodamas jaunimui skir-tytais hosteliais, per 10 savaičių su-spėjo apkelti net tik V. Euro-pą, bet ir S. Afrikos kraštus; ke-liavo pats vienas.

„Lito“ augimas rugpjūčio mėn. labai sustiprėjo ir neabejotinai jau bus pralenktas pusantro milijono dolerių balansas. Gyva ir nekilnojamo turto paskolų paklausa. Daugelis didžiųjų bendro-vių nekilnojamo turto paskolų palūkanas pakėlė iki 7½%. „Lit-as“ ima tik 6½% ir jų didinti nenumato. Didesnių nekiln. turto paskolų mokėjimams paleng-vinti „Litas“ pradėjo duoti ne-kinojamo turto paskolas su pas-toviu mėnesiniu mokėjimu, kuris išskaičiuojamas iš 20 metų ir i kurį įeina skolos, palūkanų ir gy-vybės draudimo premijos moka-jimai. Tačiau ir tokiais atvejais paskola lieka atvira — galima mokėti ir daugiau. Pr. R.

Į žygį pakviesti estai ir latviai

Estai ir latviai pakviesti dalyvauti lapkričio 13 d. manifestacijoj. Tik gavęs bendradarbiavimo laidą iš PLB bei Amerikos LB vadovybių, A. Liet. Tarybos, VLK-o, Liet. Laisvės Komiteto ir eiles paskyrų organizacijų centrinių vadovybių, Komitetas Lietuvs Nepriklausomybei Atstatyti įtausti turis pakankamą pagrindą kvies-ti prisidėti ir estus bei latvius. Ju vadovaujantioms institucijoms ir redakcijoms išteiktas viešas atsi-saukimas — kvietimas dalyvauti manifestacijoj ir išsamus paaikš-nimas, koks to užsimojimo pobū-dis bei kaip jis rengiamas.

Estų ir latvių visuomenės kviečiamos dalyvauti panašiai, kaip ir lietuvių visuomenė: 1. mobilizuoti manifestacijos dalyvius; 2. platin-ti bilietus ir manifestacijai susir-kinimą Madison Square Gardens ne-kiti tarp jų, kurie patys ten dalyvau-s, bet ir tarp negalėsiančių at-vykti „simboliniu dalyviu“, kuriu apmokėti bilietai galės būti per-leisti ne pabaltiečių kilmės sve-čiams manifestacijoj; 3. siųsti laiškų ar telegramomis manifes-tacijos vadovybei susirinkimuose priimsimus pareiškimus, liudijančius solidarumą su manifestuo-jančiais.

Kadangi manifestacijos pradi-ninkas ir atsakingas rengėjas yra lietuvių komitetas, lietuvių visuo-menė kviečiama prisidėti dar vie-na lemiamas reikšmės pagalba skubiai padėti apmokėti tas ren-gimo išlaidas, kurias mokėti tenka anksčiau, negu suplauks pajamos iš bilietų platinimo.

50 Niujorko lietuvių jaunimo specialiu autobusu buvo nuvykę į Lakewood Park, į tradicinę Pensylvanijos lietuvių metinę šven-tę susipažinti su Pensylvanijos slėnių lietuvių kilmės jaunimu ir pranešti jiems žinią apie rengia-mą žygį į Jungtines Tautas Lietu-vos reikalui. Pobūvio vadovams kun. J. Neverauskui ir kun. A. Babonui pritarus, jie išdalino te-nai apie 5000 atsisaukimų („An Appeal to Lithuanians, Their Descendants and Friends of Lithuania“). Išvyką organizavo KLNJA jaunimo sekcijos vadovas R. Legeckis, padedamas Tėvo P. Baniūno ir M. Salinskienės. Ta proga tenai buvo sumesta ir žygiai į J. Tautos remti \$285.15. Kt.